

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Kákics Község
Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	72
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	73
1. A HEP IT részletei.....	73
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	73
Jövőképünk.....	75
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	76
3. Megvalósítás.....	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	85
3.3 Monitoring és visszacsatolás	88
3.4 Nyilvánosság	88
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma.....	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Kákics Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kákics település a Sellyei járás északnyugati szegletében, a Dél-Dunántúli Régió és Baranya vármegye déli részén található. Az egész vármegyére jellemző a városhálózat fejletlensége és az aprófalvak, kistelepülések nagy aránya, emellett a Sellyei és Hegyháti járás belső perifériaként különösen hátrányos helyzetben van és a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint komplex programmal segített kedvezményezett térség.

Továbbá a települést a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint a „Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett” és a „Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések” között találjuk.

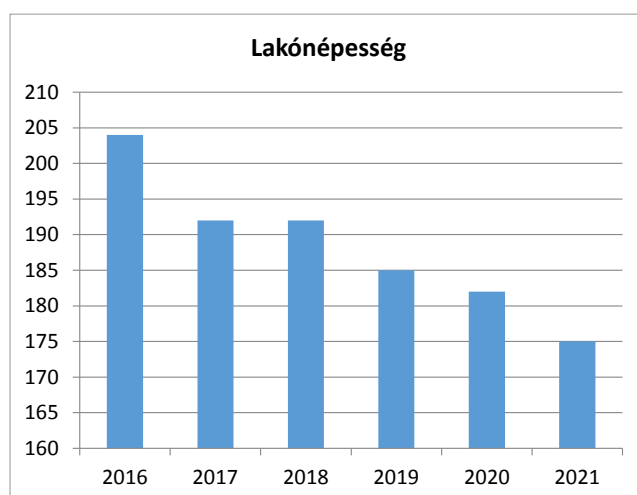
Kákics Sellyétől 4 km, Szigetvártól 30 km, Siklóstól 44 km, míg Pécstől 44 km távolságra fekszik.

A statisztikai adatok szerint Kákics község lakónépessége sajnos folyamatosan csökkent az elmúlt években. A bázisévhez, 2016-hoz (204 fő) viszonyítva 2021 év végén (175 fő), mintegy 14%-kal kevesebb lakos élt a kistelepülésen.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	204	bázis év
2017	192	94,12%
2018	192	100,00%
2019	185	96,35%
2020	182	98,38%
2021	175	96,15%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

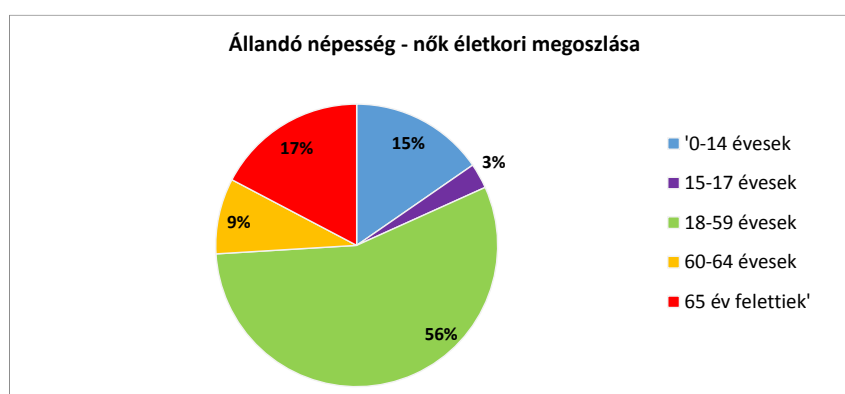
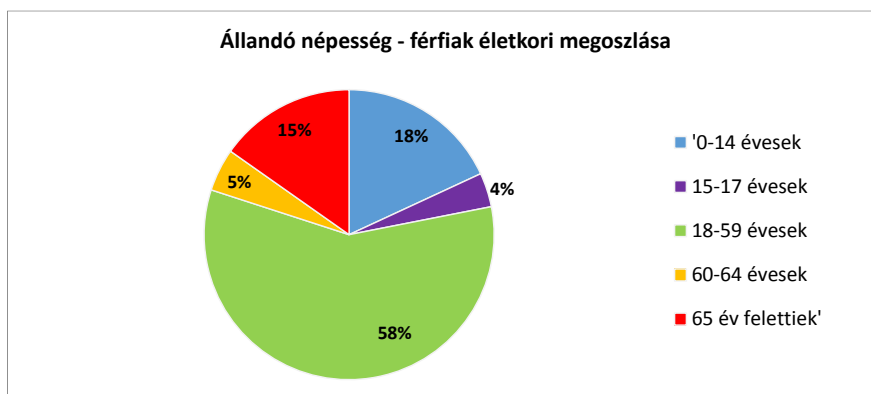

Az állandó népesség számát ugyanúgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó lakosságot. Tehát az adott településen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak az állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e személyesen.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	105	104	209	50,24%	49,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			6	2,87%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	19	16	35	9,09%	7,66%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	3	7	1,91%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	61	58	119	29,19%	27,75%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	5	9	14	2,39%	4,31%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	16	18	34	7,66%	8,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség kor és nemek szerinti megoszlását vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a 2019-es évben a férfiak és nők aránya közel megegyezett.

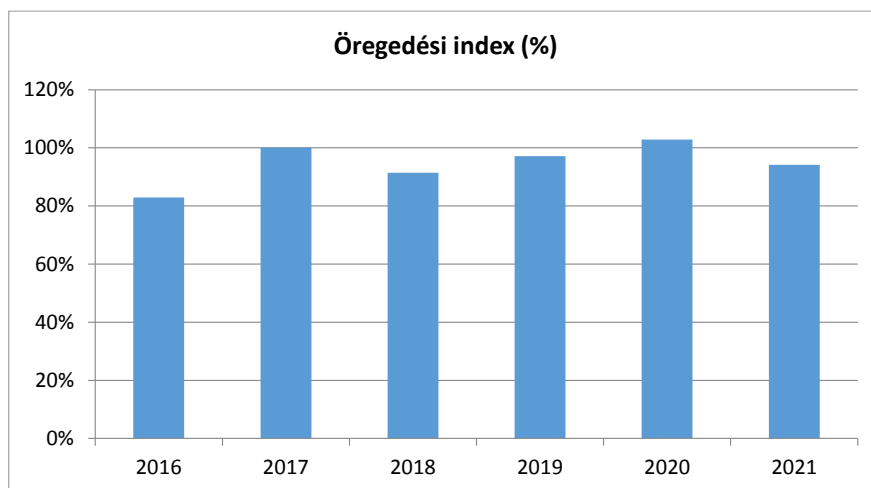

A nemeken belüli életkori megoszlást vizsgálva láthatjuk, hogy mind a férfiak mind a nők között viszonylag magas arányban találunk 0-14 éves és 18-59 éves korcsoportokat.

A fiatalok száma is folyamatos csökkenést mutat a népszámlálási adatok alapján Kákicson, ez az általános trendekkel párhuzamos és a további elöregedést vetíti előre a település jövőjét tekintve.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	34	41	82,93%
2017	36	36	100,00%
2018	32	35	91,43%
2019	34	35	97,14%
2020	36	35	102,86%
2021	32	34	94,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Kákics település öregedési indexének alakulása az elmúlt években változó volt, 2017 évben és 2020 évben elérte, kicsit meg is haladta a 100%-ot.

A belföldi vándorlások egyenlegei folyamatos csökkenést mutatnak a település kapcsán, mindenesetre az szépen kirajzolódik, hogy a legtöbb évben inkább az elvándorlás volt a jellemző Kákicsra, a 2017-es évben mintegy 55 fő hagyta el az amúgy is kis lélekszámú települést.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	19,95
2017	-55,56
2018	15,63
2019	-31,83
2020	-5,45
2021	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Kákics lakosságának folyamatos csökkenésének legfőbb oka, hogy a természetes szaporodás értéke is évről évre negatív pályát fut be. Sajnálatos módon az elkövetkezendő időszakban sem várható a tendencia fordulása, sőt, a jelenlegi helyzet nagy valószínűség szerint tovább fog romlani. Így az önkormányzatnak fel kell készülnie a mostani problémákon túl megjelenők kezelésére, orvoslására, továbbá a szociális feladatellátási intézmények aktívabb bevonására.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	4,99
2017	-5,05
2018	-15,63
2019	-5,31
2020	-10,90
2021	-39,22

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Kákics Község Önkormányzata a település lakosság helyzetének megfelelően kiemelten foglalkozik a legvesélyeztetettebb célcsoportok (idősek, mélyszegénységben élők – romák, gyerekek, nők, fogyatékkal élők) mindennapi élethelyzetének javítását célzó intézkedésekkel és feladatokkal. Ezért előtérbe helyezi a közszolgáltatások és a szociális alapellátás valamennyi elemének minél egyszerűbb módon történő elérhetőségét, ezzel is segítve a helyi lakosság alapvető jogainak mindenkor megfelelő érvényesülését. Legfőbb küldetésünknek tartjuk, hogy az Esélyegyenlőségi Program a vizsgált célcsoportok tagjainak életében valós és tartós változásokat idézzon elő.

A vizsgált település képe rendet, rendezettséget mutat, mivel a vezetőség közvetlenül, illetve a közfoglalkoztatási programokon keresztül közvetetten is ösztönzi a helyieket, hogy ügyeljenek a község tisztaságára, az utcák, közterületek és a lakóházak előtti területek gondozottságára. Az ápolt lakókörnyezet hűen tükrözi a lakosok szorgalmát, odaadását, akik szűkös anyagi helyzetük ellenére is sok pénzt és energiát fordítanak mind a lakóházak, mind az utcák és közterek gondozására.

Ez a szorgalom, valamint a közösségi életben való aktív közreműködés és folyamatos összefogás jellemzi az itt élőket, igyekeznek elérni azt a célt, hogy a településen esélyegyenlőségi szempontból senki se kerüljön hátrányos helyzetbe.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kákics település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

A helyi esélyegyenlőség megvalósítását célzó programokra és konkrét intézkedésekre jelentős hatással vannak az önkormányzat költségvetési mutatói, mivel a rendelkezésre álló anyagi háttér behatárolja a tervezeteket. A tervek rövid távú megvalósítását az önkormányzat éves költségvetéséről szóló helyi rendeletek szabályozzák, így 2022-ben a 4/2022. (II.21.) számú rendelet. Az Ormánság településeinek szűkös forrásai, alacsony bevételei következtében kevesebb programmal és az intézkedések nehézkes kivitelezésével szükséges számolni. Ezért is igyekszik a vezetőség a pályázatok adta lehetőségeket kihasználni, mind az uniós és hazai költségvetési támogatások esetében.

A vizsgált célcsoportok szempontjából a helyi önkormányzat képviselő-testületének több rendelete is tartalmaz olyan szabályozást, amelyeket figyelembe kell venni:

- Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2021. (IX.22.) önkormányzati rendelete a pénzügyi és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról. A rendelet célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében szabályozza a pénzügyi és természetbeni juttatások, valamint a szociális ellátások igénybevétele helyi szabályait, rendelkezzen a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevétele jogosságáról, mértékéről, igénybevétele módjáról és térítési díjairól. A Képviselő-testület az ellátások biztosításával a szociális szempontokból rászorult családok életminőségén kíván javítani, egyidejűleg ösztönözni kívánja a kérelmezőket arra, hogy maguk is tegyenek meg minden tőlük elvárható annak érdekében, hogy családjuk eltartásáról elsősorban kereső tevékenységből származó jövedelemből tudjanak gondoskodni.
- Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2018. (VIII.28.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgálatról. A rendelet célja, hogy az önkormányzat a falugondnoki szolgálat működtetésével enyhítse közigazgatási területén az intézmény és szolgáltatások hiányából eredő hátrányokat, segítse az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást, az egyéni és közösségi szintű igények kielégítéséhez segítséget nyújtson, biztosítva ez által a lakossági életfeltételek javítását.
- Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (X.10.) önkormányzati rendelete a természetben nyújtott mezőgazdasági termékéletről. A rendelet célja, hogy

a „kistérségi startmunka mintaprogram” mezőgazdasági programeleme keretében megtermelt mezőgazdasági terményfeleslegből természetben nyújtott mezőgazdasági terménysegélyt biztosítson, megállapítsa az igénybevételének helyi szabályait és rendelkezék a jogosultság feltételeiről. Értelmében mezőgazdasági terménysegély állapítható meg a szociálisan rászorultak részére.

- Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (XII.15.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás körzeteiről. A rendelet értelmében Kákics község teljes közigazgatási területe egy házi orvosi, egy házi gyermekorvosi, egy fogorvosi, egy iskola-fogorvosi, egy iskola-ifjúságorvoslási és egy védőnői körzetet alkot, továbbá az alapellátáshoz kapcsolódó gyermek és felnőtt (vegyes) házi orvosi ügyeleti ellátást az önkormányzat társulási formában látja el, amelyek székhelye az Ormánság Egészségközpontban, 7960 Sellye, Bodonyi Nándor utca 1. cím alatt található. A fogorvosi ügyelet vonatkozásában az ügyelet székhelye a 7626 Pécs, Lánc utca 12. szám alatt fekszik.
- Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2011. (VIII.02.) önkormányzati rendelete a szociális földprogramról. A program során a termés a helyi lakos tulajdonába kerül. Előnevelt csirke nevelése esetén az állatokat 6 hetes korukig kell nevelni, azok a kötelezettség teljesítéséig az önkormányzat tulajdonát képezik. A határidő letelte után az állatok a kedvezményezett tulajdonába mennek át. Az előállított mezőgazdasági terméket a családok kötelesek saját háztartásukban felhasználni.
- Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2018. (X.25.) önkormányzati rendelete az egyszeri szociális célú tűzifa támogatás helyi szabályairól. Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított tűzifa természetbeni támogatás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson a szociálisan rászorulóknak részére a téli tüzelőanyag beszerzéséhez és biztosításához. A képviselő-testület a támogatás részletes szabályairól minden évben külön rendeletet alkot az aktuális tényezők, szabályok szem előtt tartásával.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kákics Község Önkormányzata a Sellyei Járás része, így a Szervezeti és Működési Szabályzata alapján (14/2013. (XII.17.) sz. önk. rendelet) a környező településekkel közösen fenntartja a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalt, tagja a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulásnak, a Sellye Térségi Intézményi Társulásnak, a Sellyei Kistérségi Ivóvíz-minőség Javító Önkormányzati Társulásnak és a Mecsek-Dráva Szilárd Hulladéklerakó Önkormányzati Társulásnak. Így a helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása kapcsán elsősorban a sellyei járási és kistérségi dokumentumokat vettük alapul.

A Sellyei Kistérség Területfejlesztési Konceptiója:

A Konceptiót a Többcélú Társulás megbízására a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Rt. készítette, majd az SKTT Területfejlesztési Iroda dolgozta át 2008-ban.

A stratégiai dokumentum az alábbi prioritásokat fogalmazza meg a Sellyei kistérség kapcsán:

- A kistérség közötti elérhetőségének fejlesztése;
- Épített környezet fejlesztése;
- Egészségügy, szociális ellátás, foglalkoztatás javítása;
- Szakoktatás, szakképzés erősítése, vállalkozásélénkítés;
- Közigazgatási és közoktatási funkciók erősítése;

- Turizmus fejlesztése;
- Új vidékfejlesztési utak megvalósítása, a vidéki jövedelemszerzési lehetőségek bővítése.

A koncepció a programban megfogalmazott célok és prioritások alapján nyolc projekt mielőbbi megvalósítását tartja fontosnak a kistérségben, melyek esetében megadja a konkrét operatív programokhoz, területfejlesztési programokhoz való illeszkedési pontokat is, a javasolt forráslehetőségekkel és szükséges tennivalókkal egyetemben.

Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv:

A dokumentum elfogadására 2015. szeptemberében került sor, maga a programterv egy ÁROP projekt keretében készült. A JEP járási szintű helyzetelemzést, és értékelést tartalmaz, illetve összefoglalja azon alapelveket és célokat, melyek mentén későbbi fejlesztések tervezhetők. A tervezet kidolgozása során nagy hangsúlyt fektettek a vizsgált járás területi szereplőire, arra, hogy az érintettek széles köre, így a kisközösségek és a helyi civil szervezetek képviselői is befolyásolhassák és véleményezhessék a készülő programtervet.

Az alkalmazott módszerek a következők voltak:

- felzárkózási kerekasztal szervezése: a résztvevők személyes tapasztalatainak megismerése a szakterületükön belül;
- járási esély fórum és fókuszcsoportos interjúk;
- jó gyakorlatok feltérképezése;
- a járási esélyteremtő programterv első munkaváltozatának főbb pontjainak és prioritásainak véleményezése, a javaslatok alapján történő kiegészítése.

A megalkotott programterv kapcsán nagy hangsúlyt kapott a helyi társadalom tájékoztatása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A leggyűjtött és felhasznált adatok nagyobb része az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből (TeIR) származik és a Területi statisztikai adatok rendszerében (KSH-TSTAR) elérhető információkkal dolgoztunk. Ahol is az adatok 2016-2021 közötti évekre vonatkozóan állnak rendelkezésre, ezért a legfrissebb népesedési jellemzőket a 2021. év kapcsán a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH), Települési Szolgáltató Rendszeréből (TSZR) kérdeztük le.

Kákicson a település alacsony lakosság száma miatt nem működik helyben bölcsőde, óvoda és iskola, a gyerekek ezeket az alapszolgáltatásokat jellemzően Sellyén, vagy a megyeszékhelyen, Pécsen tudják igénybe venni. Így az indikátor excel-táblázat „iskolázottság” és „gyermekek” részének több táblázata nem releváns a település esetében.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységben élők és a romák azonos célcsoportba való sorolását alapvetően indokolja, hogy a Magyarországon élő roma etnikum jelentős része mélyszegénységben, sokszor szegregátumokban él, így legtöbbször ez a két kategória sajnos fedi egymást. A mélyszegénység egy összetett jelenség, melynek okai a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai, képzettségbeli negatív különbségekben, illetve a foglalkoztatottságbeli deficitekben, sőt, a hátrányos helyzet újratermelődésében mutatkoznak meg leginkább és a lakosság szempontjából súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

Kialakulását elsősorban a rendszerváltás időszakában bekövetkezett törés okozta, amely során a piacgazdaságra való áttérés a munkahelyek számának drasztikus csökkenését eredményezte, ezáltal a munkanélküliség hirtelen megugrását, ami így a családok és közösségek szétszakadásához, krízishelyzetéhez vezetett. Az Ormánságon belül sok egyén és család került ekkor érzelmileg, anyagilag egyaránt mélypontra, nehézséget okozott számukra az alapvető létfeltételek biztosítása, az egészségük megóvása. Az ördögi körből való kikerülés szinte lehetetlen kihívásnak bizonyult, akik hosszabb ideig nem találtak munkahelyet, idővel nem érezték magukat a társadalom hasznos tagjának, mivel a családjuk, a szociális és egészségügyi ellátórendszer tartotta el őket, konkrétan tehernek is tartották magukat. A negatív spirált tovább tetézte, hogy egy idő után a társadalom ennek okán kirekesztette őket. Ezen jelenségek és a negatív demográfia folyamatok hatására a térség falvainak nagyobb része visszafordíthatatlan gettósodással, társadalmi és etnikai homogenizációval néz szembe. A helyi munkalehetőségek szinte teljes hiánya, a munkaerő-piaci mobilitási lehetőségek korlátozottsága, valamint a nehezen elérhető szociális és egészségügyi alapszolgáltatások (melynek alapvető oka az aprófalvas településszerkezet és az önkormányzatok súlyos forráshiánya) sajnos továbbra sem kínálnak kitörési pontot a helyi lakosok számára.

Aggodalomra ad okot, hogy a mélyszegénység és a szegregáció egyre több gyermeket érint, akik pedig tehetetlenek a fennálló helyzettel szemben. Ezért is van szükség az esélyegyenlőség elérését célzó programok és intézkedések megvalósítására, ugyanis ha sikerül felemelni a szegénységben élő romákat (és főként gyermekeiket), az az egész társadalom hasznára válik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységben élők és romák jövedelmi és vagyoni helyzetét igen nehéz megítélni, általánosságban elmondható a Sellye térségében elhelyezkedő kistelepüléseken, hogy a minimálisan szükséges jövedelemnek csak az egyharmada folyik be a családokhoz. A helyzet télen még súlyosabb, mivel az idényjellegű, alkalmi munkák sem elérhetők. Az energiaszegénység is komoly probléma, ugyanis a helyi lakásállomány katasztrofális állapotban van. A gondozatlanság miatt a vályogépületek lepusztultak, az eredetileg jó energetikai funkcióik már nem működnek. A téglapépítésű házak szintén felújításra szorulnának, jelenlegi energetikai hatásfokuk nem kielégítő, emellett egyre rosszabb állapotú tüzelő berendezéseket használnak a lakosok. A lakásfenntartási támogatásokban részesülők köre évről-évre növekszik (abszolút számokban ez a tény a támogatások időtartamának hosszabbodása miatt nem fellelhető), ez is mutatja, hogy egyre nagyobb gondot jelent a lakosság számára az ingatlanok fenntartása, illetve a közüzemi számlák rendezése. Ez a probléma leginkább a hátrányos helyzetű családokat érinti, ahol jellemző a munkával nem rendelkező, vagy alacsony jövedelmű, esetleg közfoglalkoztatott szülő, akik általában több gyermeket nevelnek.

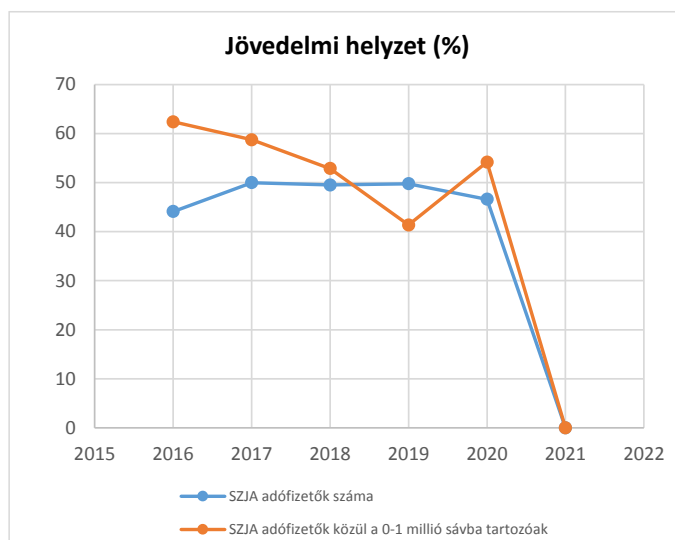
A befolyt helyi adók mértékéből, az adófizetők számából tudunk a lakosság jövedelmi helyzetére tág vonalakban következtetni. A helyi adók tekintetében több kérelem is érkezett kedvezmény, vagy mentesség megállapítására, esetükben a település vezetése igyekezett racionális és a kérelmezők számára kedvező döntést hozni. A vizsgált adatokból megállapítható, hogy a kivetett adók megfizetése számos család számára okoz nehézséget, mivel a településen élők vagyoni helyzete elmarad az országos átlagtól.

Kákics Község Önkormányzata minden lehetséges módon próbálja támogatni az eladósodott, vagy nehéz helyzetbe került családokat a településen. A felvázolt helyzet megszüntetése, megelőzése érdekében fontos lenne bővíteni a lakosok ismereteit a felelős pénzgazdálkodásról, a személyi kölcsönök és hitelfelvételek buktatóiról, illetve az alapvető gazdasági jelenségekről. Mindez szakértő bevonásával klubfoglalkozások keretében alacsony ráfordítás mellett tudna megvalósulni.

Az alábbi táblázat is jól tükrözi a lakosság jövedelmi helyzetét, mivel a személyi jövedelemadó fizetők közül egyre több a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	44,10	62,38
2017	50,00	58,72
2018	49,52	52,88
2019	49,76	41,35
2020	46,60	54,17
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

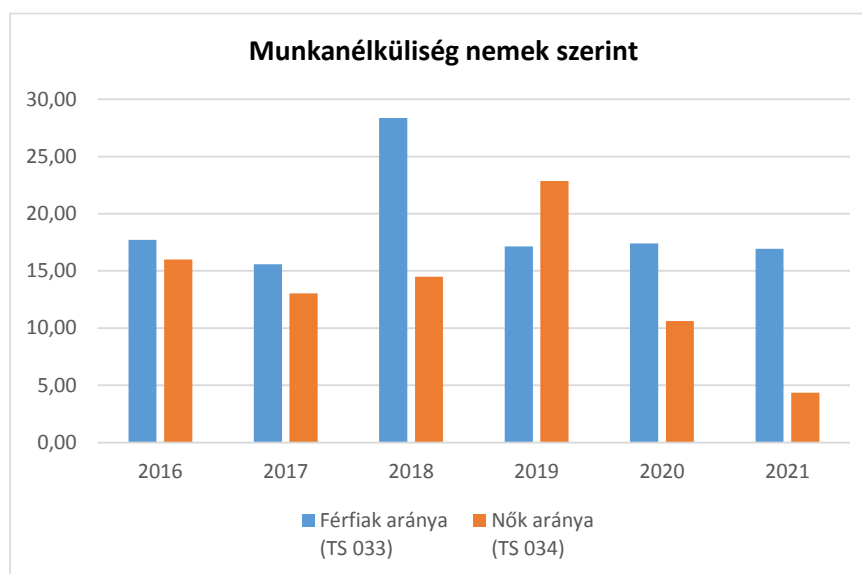
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A település lakosságszámának fokozatos csökkenése mellett az aktív, munkaképes korú népességben belül a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma is évről évre csökkent a vizsgált időszakban. A nemek szerinti megoszlást tekintve a mérleg nyelve általánosan a férfiak felé mutat, szinte minden évben közülük került ki a több munkanélküli.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	17,72	16,00	16,86%
2017	15,58	13,04	14,31%
2018	28,38	14,49	21,44%
2019	17,14	22,86	20,00%
2020	17,39	10,61	14,00%
2021	16,92	4,35	10,64%

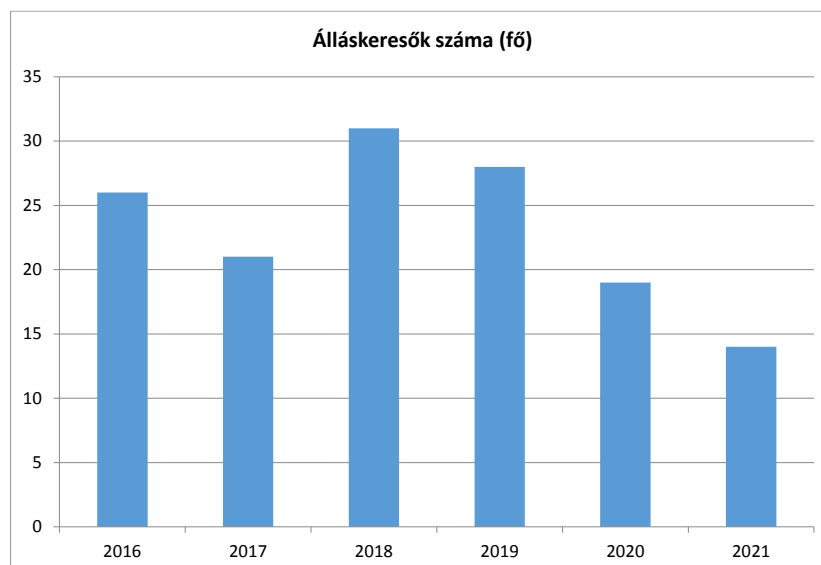
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők korcsoportjait vizsgálva jól látszik, hogy az évek során a 36-40 évesek voltak a legveszélyeztetettebbek, ezt követi a 41-45 éves korosztály.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	26	21	31	28	19	14
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	1,00	4,00	2,00	1,00	1,00
	%	7,69%	4,76%	12,90%	7,14%	5,26%	7,14%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	2,00	2,00	4,00	1,00	1,00
	%	11,54%	9,52%	6,45%	14,29%	5,26%	7,14%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	0,00	2,00
	%	0,00%	4,76%	6,45%	3,57%	0,00%	14,29%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	4,00	3,00	3,00	1,00	0,00
	%	15,38%	19,05%	9,68%	10,71%	5,26%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	6,00	5,00	5,00	3,00	2,00
	%	11,54%	28,57%	16,13%	17,86%	15,79%	14,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	1,00	6,00	5,00	6,00	2,00
	%	26,92%	4,76%	19,35%	17,86%	31,58%	14,29%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	3,00	4,00	4,00	3,00	3,00
	%	11,54%	14,29%	12,90%	14,29%	15,79%	21,43%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	3,00	2,00	1,00	0,00
	%	3,85%	4,76%	9,68%	7,14%	5,26%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00
	%	11,54%	4,76%	3,23%	7,14%	10,53%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	4,76%	3,23%	0,00%	5,26%	7,14%

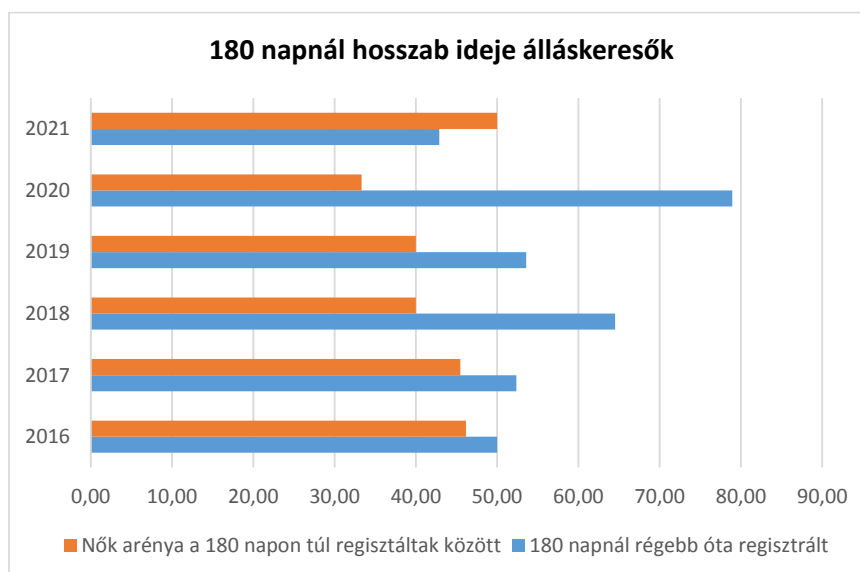
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alábbi táblázat alapján a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 2016-2021 között érdemben nem változott, a nemek szerinti összetétel esetében látunk elmozdulást, a férfiak fokozatos csökkenésében, a nők folyamatos növekedésével egyetemben. A férfiaknál kiugró év volt 2017., míg a nők esetében 2021.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	46,15
2017	52,38	45,45
2018	64,52	40,00
2019	53,57	40,00
2020	78,95	33,33
2021	42,86	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

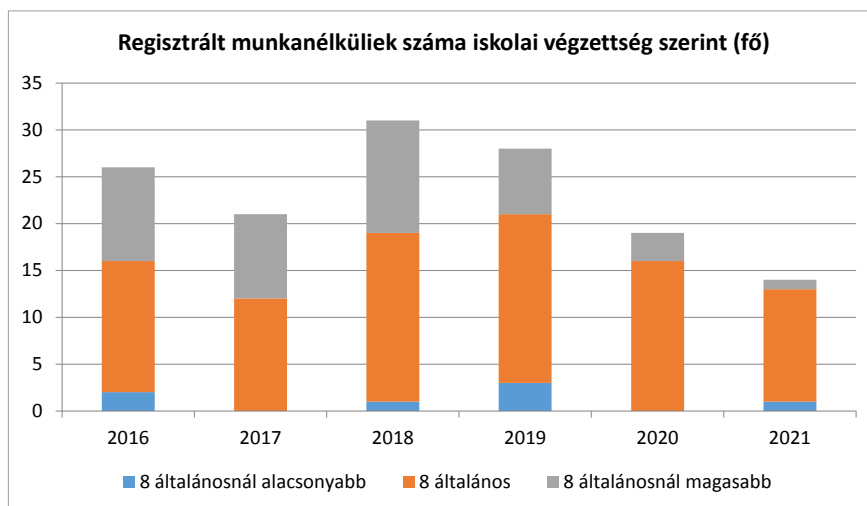
Alapvető probléma az egész térségben a munkalehetőségek korlátozott száma, illetve hogy hiányoznak azok a jelentősebb vállalkozások, amelyek hosszú távon nagyobb létszámot tudnának foglalkoztatni. Kiváltképp igaz ez a férfiakat alkalmazó munkahelyek esetében, önkormányzati adatokból pedig az is látszik, hogy ők azok, akiket időszakosan (mezőgazdaság), vagy feketén (építőipar), az álláskeresési ellátás megléte mellett foglalkoztatnak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Kákics településen a statisztikai adatok szerint a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma évről évre változó volt. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy az érintettek között túlsúlyban vannak a csak általános iskolai végzettséggel rendelkezők, ugyanis míg számuk évről-évre változik, addig arányuk folyamatosan nő.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	26	2	7,69%	14	53,85%	10	38,46%
2017	21	0	0,00%	12	57,14%	9	42,86%
2018	31	1	3,23%	18	58,06%	12	38,71%
2019	28	3	10,71%	18	64,29%	7	25,00%
2020	19	0	0,00%	16	84,21%	3	15,79%
2021	14	1	7,14%	12	85,71%	1	7,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A sellyei járás területén az elmúlt időszakban a közfoglalkoztatási programok következtében sajnálatos módon a települési önkormányzatok váltak a fő foglalkoztatókká. A programok legfőbb célja, hogy az addig nyilvántartott álláskeresői státuszban lévő személyeket visszavegye a munka világába. A nagy kérdés kezdetben a következő volt: a közfoglalkoztatás

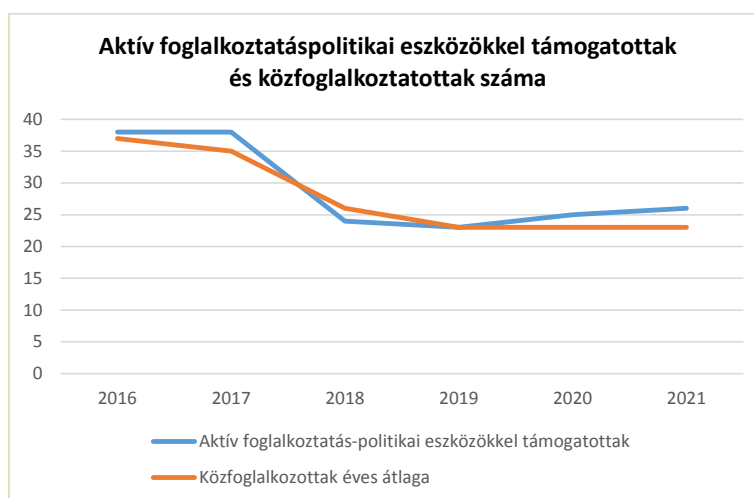
hosszú távon tényleges megoldást hoz-e, valóban visszavezeti a hátrányos helyzetű személyeknek legalább egy részét a mindennapi munkában, vagy inkább kialakul egy új munkavállalói réteg, akik évről évre igénybe veszik a közfoglalkoztatás lehetőségeit és addig dolgoznak így, ameddig módjukban áll?

Az alábbiakban tekintjük át, a közfoglalkoztatás keretében milyen feladatokat láttak el a helyiek az elmúlt években:

- Belvízelvezető árokrendszer felújítása, karbantartása: a törött, elhasználódott burkolatok felszedése, elszállítása, majd a felújításra szoruló árokszakaszok folyamatos helyreállítása zajlik. Az áttereszek takarítása, javítása kötelezően elvégzendő feladat. Továbbá a belterületi és külterületi árkok csatlakozásainak tisztítása (bokrozás, iszapeltávolítás) kerül még bele a programokba.
- Külterületi mezőgazdasági utak javítása: figyelembe kell venni a széttiport, elhasznált földutakat a karbantartás során. A munkálatok során az utak melletti szegélyek rendbetételére is gondot fordítanak. A program a térség mezőgazdasági infrastruktúráját, potenciálját hivatott javítani.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	38	37
2017	38	35
2018	24	26
2019	23	23
2020	25	23
2021	26	23

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A rendszerváltást megelőzően a térségi termelészövetkezetek biztosítottak a helyieknek munkahelyet, felszámolásukkal viszont szinte a kistelepülések teljes lakossága munkanélkülivé vált. Kákicson jelenleg a munkalehetőségek igen behatároltak, közfoglalkoztatási programjai révén gyakorlatilag az önkormányzat az egyedüli munkaadó. A helyi iparüzési adó adataiból látszik a legjobban, milyen alacsony a vállalkozások száma a településen, többségében ők is önfoglalkoztató egyéni vállalkozások, akik munkahelyek létesítését forráshiány miatt nem tudják vállalni.

Kákics földrajzi elhelyezkedése (nagyobb településektől távol fekszik), kedvezőtlen társadalmi és gazdasági adottságai következtében nem is várható, hogy a jövőben megjelenjen egy nagyobb foglalkoztató. Potenciálisan Sellye az a településméret, ahol egy nagyobb cég letelepedhet és munkalehetőséget kínál. A járási központba (ami 4,5 km-re található) azonban szükséges valamilyen módon eljutni Kákicsról, így jelenleg a munkavállalók saját gépkocsival, falubusszal, busszal, vagy vonattal tudnak beutazni. A település közlekedési adottságait nézve ugyancsak hátrányos helyzetben van, mivel közvetlen autóbusz járat csak Sellyére van, sűrűségüket tekintve már a járás központba is nehézkes a bejutás, ugyanis mindössze négy pár járat közlekedik a reggeli, kora és késődélutáni órákban. Azonban a megyeszékhelyre, Pécsre történő eljutáshoz minimum egyszer, de a legtöbb esetben kétszer (Sellye, Vajszló, vagy Szigetvár) át kell szállni, ami a menetidőt akár 2-3 órára is emelheti és csupán három járatpár teszi elérhetővé a települést a reggeli és a késő délutáni órákban. Saját gépkocsival Sellyét mintegy 6 perc alatt, míg Pécsét körülbelül 45 perc alatt el lehet érni.

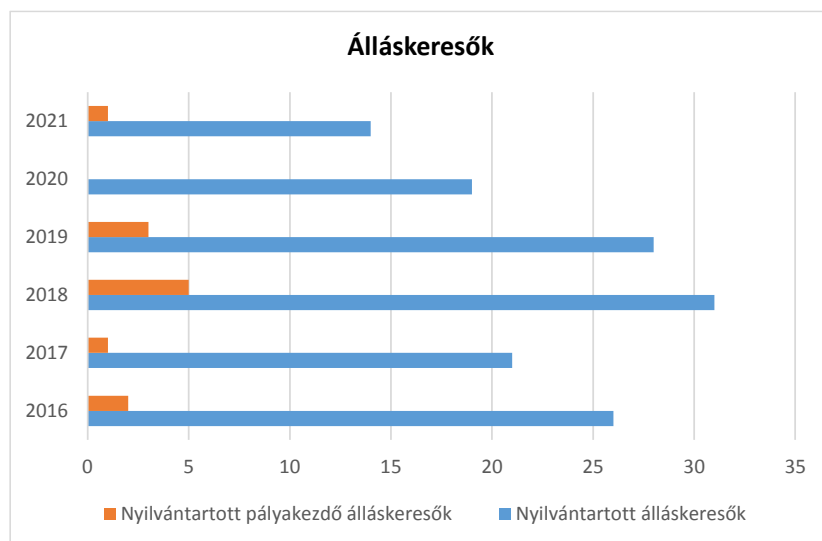
Összességében megállapítható, hogy Kákicsról Sellyére megoldható a mindennapi munkába járás autóbusszal, viszont távolabbi célpont (pl. Szigetvár, Pécs) elérése kizárólag gépkocsival elképzelhető, ami tovább nehezíti az amúgy is hátrányosan megkülönböztetett lakosság helyzetét.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Kákics pályakezdő álláskeresőinek számát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a nyilvántartott álláskeresők számához képest kevesen vannak, kiugró év 2018, amikor mind az álláskeresők, mind a pályakezdő álláskeresők száma növekedett.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	26	2
2017	21	1
2018	31	5
2019	28	3
2020	19	0
2021	14	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek közül a helyi önkormányzat napi kapcsolatban van a Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. Ajánlásaik alapján informáljuk a lakosságot a térségi munkalehetőségekről, toborzásokról, induló képzésekről, stb.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat sem a saját, sem a közös fenntartású intézményekben való foglalkoztatás során nem tesz különbséget nemi, faji, vagy etnikai hovatartozás szempontjából a munkavállalók között. Ezért nem rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy hány fő mélyszegénységben élő és roma személyt alkalmaz.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunknak nincs tudomása arról, hogy a településen a foglalkoztatás területén a helyi lakosok közül bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent legfőképp az idősebb korosztály számára, azonban nem szabad megfélemlenünk a fiatalokról sem. Ahhoz ugyanis, hogy mind az idősebb, mind a fiatalabb korosztály sikeresen érvényesüljön a társadalmi életben és megfeleljen a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a megfelelő digitális ismereteket. Az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan új lehetőségeket tár fel, ezért az azzal kapcsolatos ismeretek fejlesztése, illetve a digitális eszközökhöz való hozzáférések lehetőségének biztosítása is kiemelt feladattá vált.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A „szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény” (továbbiakban: Szoc. tv.) határozza meg a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások fajtáit és jogosultsági kritériumait. A pénzbeli ellátások formái közül a járási hivatal állapítja meg:

- az időskorúak járadékát
- a foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti járadékot,
- az ápolási díjat.

Emellett a helyi önkormányzatok képviselő-testületei állapítják meg a települési támogatásokat, melynek formáit és feltételeit rendeletben szabályozzák (6/2021. (IX.22.), Kákicson így létezik:

- települési lakásfenntartási támogatás,
- települési gyógyszer-támogatás,
- települési létfenntartási támogatás,
- települési gyermeknevelési támogatás,
- beiskolázási támogatás,
- élelmiszercsomag juttatás,
- tűzifa juttatás,
- települési temetési támogatás,
- települési eseti rendkívüli támogatás,
- települési szennyvízszippantási támogatás,
- születési támogatás,
- köztemetés (természetbeni ellátás).

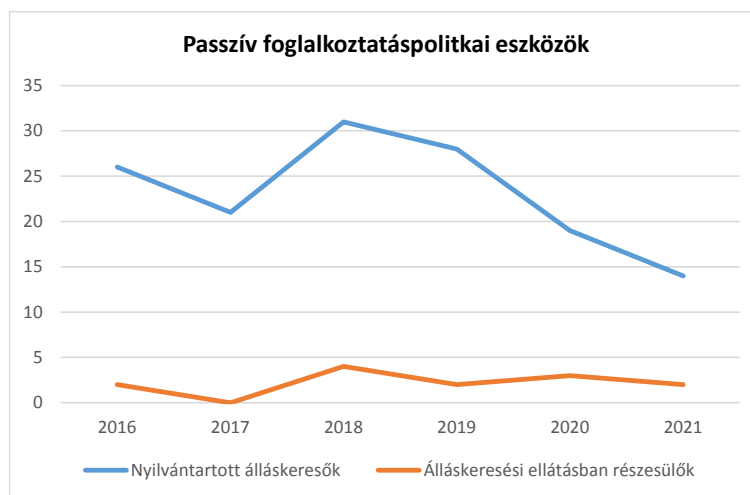
Az álláskeresők részére a „foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben” meghatározott feltételek szerint ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

A vizsgált településen az álláskeresői segélyben részesülők száma nagyon alacsony, az elmúlt években átlagosan két fő vette igénybe ezt a fajta támogatást, olyan év is volt, amikor senki nem részesült a településről segélyben.

Kákicson az álláskeresői járadékra jogosultak aránya a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők számának tükrében viszonylag alacsony értéket mutat a vizsgált időszakban.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	26	20,16%	2	7,69%
2017	21	17,50%	0	0,00%
2018	31	24,80%	4	12,90%
2019	28	24,14%	2	7,14%
2020	19	17,12%	3	15,79%
2021	14	12,84%	2	14,29%

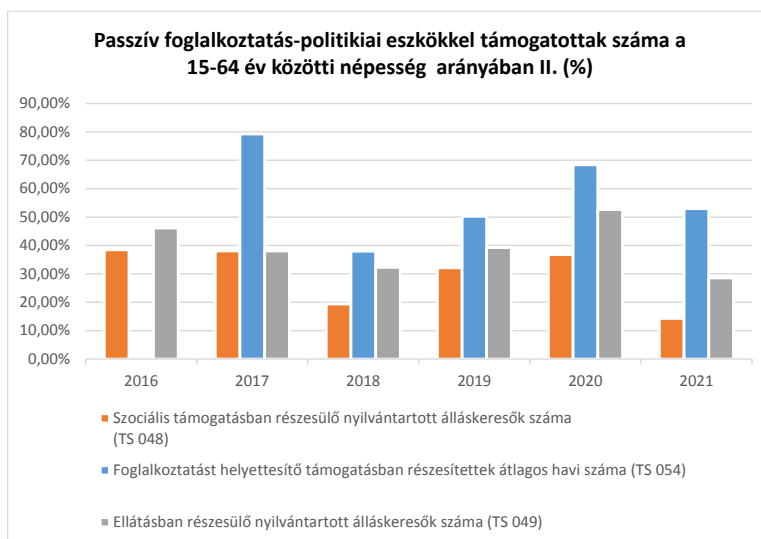
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma évről - évre csökkent, 2016 évben a még 10 fő, 2021-ben 2 főre csökkent, ugyan ez mondható el a foglalkozást helyettesítő támogatásban részesítettek számáról is.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	10	38,46%	n.a.	-	12	46,15%
2017	8	38,10%	17	79,24%	8	38,10%
2018	6	19,35%	12	37,97%	10	32,26%
2019	9	32,14%	14	50,29%	11	39,29%
2020	7	36,84%	13	68,42%	10	52,63%
2021	2	14,29%	7	53,00%	4	28,57%

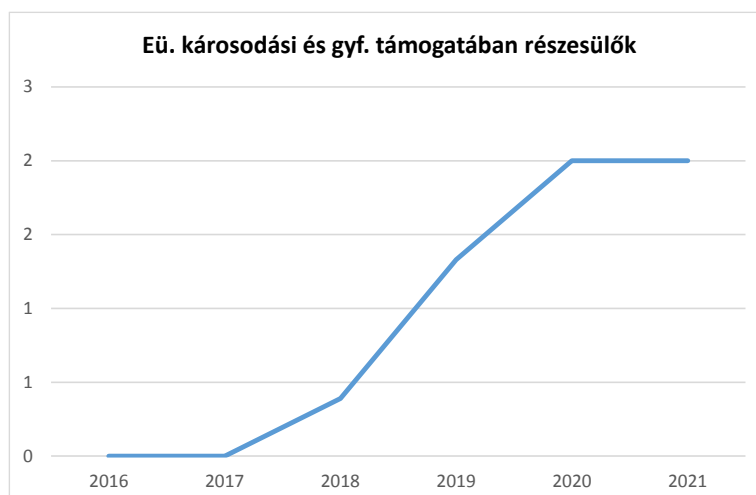
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kákics településen az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma viszonylag kevés.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	1
2020	2
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

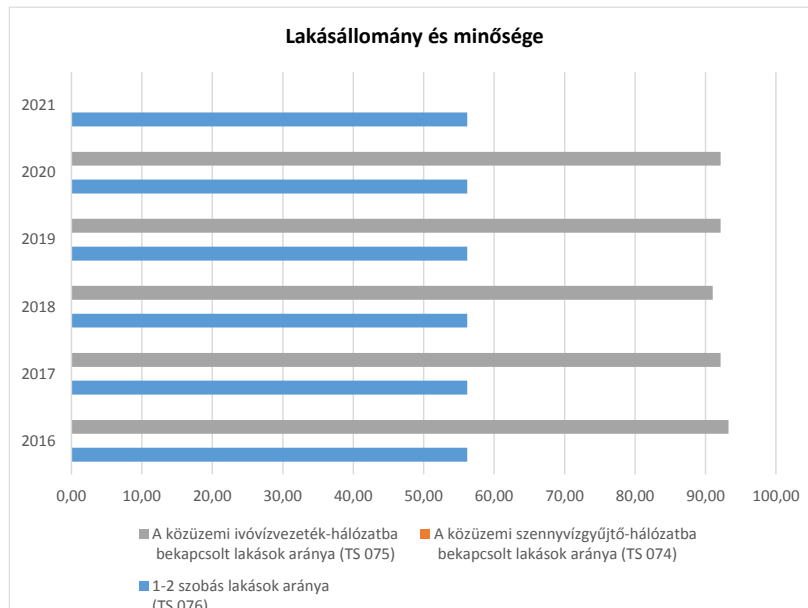
Ahogy arról már volt szó, az Ormánság térségében, így Kákicson is, a lakásállomány kritikusan rossz állapotú, a vályogépületek a gondozatlanság miatt lepusztultak és a téglaeépítésű házak is felújításra szorulnának.

Kákicson a lakásállomány összetétele az elmúlt években nem változott, az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma egyre nő. A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonában lévő ingatlanában él, a településen alacsony az albérletben lakók aránya. Hajléktalan személyt az önkormányzat nem tart nyilván, tudomásunk sincs róla, hogy „élne” a településen.

A településen a lakásállomány száma az elmúlt években nem változott, ezeknek több mint fele 1-2 szobás lakások. Kákicson közüzemi szennyvízgyűjtő hálózat nincs, viszont a lakások 91 %-a a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	89	0	0,00	56,18	0,00	93,26
2017	89	0	0,00	56,18	0,00	92,13
2018	89	0	0,00	56,18	0,00	91,01
2019	89	0	0,00	56,18	0,00	92,13
2020	89	0	0,00	56,18	0,00	92,13
2021	89	0	0,00	56,18	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A település vonatkozásában nem releváns.

b) szociális lakhatás

A település vonatkozásában nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

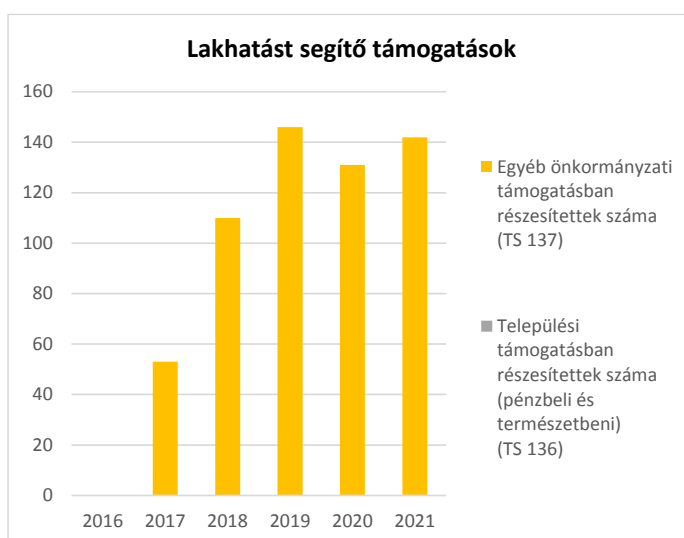
A településen nem található olyan nem lakáscélú ingatlan, amit egyéb lakáscélra használnak.

e) lakhatást segítő támogatások

Kákicson jelenleg a 89 lakóingatlanban 175 lakó él, tehát átlagosan 2 fő él egy lakásban. Vezetékes víz az ingatlanok 100%-ában megtalálható. Csatornahálózat a településen nem található, nem üzemel. Az elektromos hálózatra minden lakóingatlan be van kötve, de körülbelül a lakások 10%-a esetében az áramszolgáltató a jelentős hátralék-felhalmozódásra hivatkozva kikapcsolta az áramot. Megoldásként a többségükbe mostanra előre fizetős mérőórát szereltek be. Mindez a települési lakásfenntartási támogatás igénylésére vonatkozó kérelmekből látszik a legjobban, ahol a támogatás mértékét is meghatározza a rezszi költsége és a juttatást a hatályos önkormányzati rendelet értelmében természetbeni formában, a szolgáltató felé utalással teljesítik. Az utóbbi években megítélt támogatások összege és a támogatottak száma jelentős eltéréseket mutat, amely az alábbi diagramról pontosabban is leolvasható:

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	53
2018	n.a.	110
2019	n.a.	146
2020	n.a.	131
2021	n.a.	142

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A lakossági közüzemi díjhátralékok felhalmozódása és a gazdasági válság évről-évre egyre égetőbb probléma a településen. Az érintett családok köréről és a hátralék összetételéről és mértékéről a helyi lakosok érthető okokból nem szívesen beszélnek, ezért az önkormányzat naprakész adatbázissal nem rendelkezik a témában. Azonban a települési támogatások benyújtása és elbírálása során az érintettek elpanaszolják problémáikat a polgármesternek, vagy a képviselő-testületi tagoknak, így van arról tudomásuk, hogy ki rendelkezik tetemes adóssággal, vagy villanyszámla hátralékkal, amit az alacsony összegű nyugdíjából és fizetésekből véleményük szerint szinte lehetetlen a belátható jövőben önerőből visszafizetni, azt csakis segítséggel teljesülhet. Ezért aki belecsúszott ebbe a spirálba, csak ritkán tud kikerülni belőle, esetükben jellemző a további eladósodás és a hónapról-hónapra való megélhetés, tengődés.

Télen a helyzetük pedig még kilátástalanabb, hiszen abban a néhány hónapban nem tudnak mezőgazdasági munkát vállalni, amivel kiegészíthetik – ha feketén is – a jövedelmüket. Arról

nem is beszélve, hogy ezekben a hónapokban a tüzelőről is gondoskodniuk kell, ami a családok többségének külön megterhelést és kihívást jelent..

Az önkormányzat a szociális kerete terhére igyekszik támogatni valamennyi, nehéz helyzetbe került személyt, de sajnos csodát nem tud tenni, a legtöbb család problémáját csak központi, kormányzati döntés által lehetne megoldani. Mindenesetre, amíg lehetőség adódik, év közben a legrászorultabbaknak rendkívül támogatást nyújt a település vezetése, továbbá a roma nemzetiségi önkormányzattal közösen iskolakezdekskor füzetsomagot, az év végi ünnepek előtt élelmiszersomagot, illetve tűzifát osztanak a rászorult háztartások számára, ezzel próbálják segíteni a helyzetüket.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületén és lakóövezetén kívül nem találhatóak lakások.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Kákicson nem találhatóak olyan telepek és szegregátumok, amelyek a meghatározás minimális kritériumainak „megfelelnének”.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Településünk esetében nem releváns.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Településünk esetében nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünk esetében nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A térség többi településéhez hasonlóan, Kákics egészségügyi ellátását is az Ormánság Egészségközpont biztosítja. A Sellye városában található Ormánság Egészségközpont egy pályázati támogatásból létrehozott, 2011-ben átadott új, járóbeteg-szakellátó központ. Itt kapott helyet a két háziiorvosi és egy házi gyermekorvosi rendelő, illetve a rendelési időben működő szakellátások, úgymint sebészet, ortopédia, kardiológia, pszichológia, nőgyógyászat, diabetológia, radiológia, ultrahang, reumatológia, labor diagnosztika, pulmanológia, szemészet, gyógytorna, neurológia, bőrgyógyászat, gyógymasszázs, fül-orr-gége, pszichiátria és fizioterápia. A központ 37 környező településről fogad betegeket.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	20	1,72
2018	0	0	0	0	18	2,00
2019	0	0	0	0	19	2,17
2020	0	0	0	0	19	4,75
2021	0	0	0	0	11	4,00

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférést jelenleg a házi gyermekorvos és a védőnő aktív közreműködésével megoldott. A legfontosabb szűrővizsgálatok: mozgásszervi elváltozások szűrése, fogazat, hallás, látás, megfelelő tápláltság és mentális állapot felmérése. Amennyiben a szűrővizsgálatok során elváltozást észlelnek, a szakorvosi ellátás igénybevételére a sellyei Ormánság Egészségközpontban van lehetőség. A felnőtt lakosság részére szervezett szűrővizsgálatok Pécsen, Szigetváron, vagy kisebb részben Sellyén, az Ormánság Egészségközpontban érhetők el.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben fejlesztő és rehabilitációs ellátások nem elérhetők, de Sellyén az Ormánság Egészségközpontban igénybe vehetők fizioterápiás kezelések, gyógytorna és gyögmasszőr.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodás és iskoláskorú gyermekek táplálkozási lehetőségei, valamint szokásai nagyban befolyásolják a felnőttkori étkezési habitusukat, mivel táplálkozási szokásaink gyermekkorban alakulnak ki, ilyenkor határozzuk meg, még ha nem is tudatosan, egész életünkre szóló táplálkozási magatartásunkat. Ezért a közétkeztetésnek nagy szerepe és felelőssége van abban, hogy az egészséges táplálkozás irányába terelje a gyermekeket, kialakítva egy olyan életmódot, amely az egészséges alapanyagok felhasználását és modern főzési technológiák alkalmazását részesíti előnyben, ezáltal hangsúlyozva az egészség megőrzését, a prevenciót, a helytelen táplálkozásból fakadó betegségek (pl. diabétesz, magas koleszterin szint) és a kóros elhízás megelőzését.

Kákics óvodás és iskoláskorú gyermekeinek az étkeztetését a sellyei Ormánsági Tücsök Óvoda, Bölcsőde és Konyha főzőkonyhája biztosítja. Az intézményben körültekintően gondoskodnak arról, hogy a gyermekek részére biztosított étel minőségileg és mennyiségileg is megfeleljen az életkori sajátosságaiknak. Szem előtt tartják, hogy a felhasznált nyersanyagok változatosak és idényjellegűek legyenek, szintén fontos szempont az energia- és tápanyagtartalom arányos elosztása. A főzőkonyhában igyekeznek az étlapot változatosá tenni, így ügyelnek az ételek 3-4 hetente történő ismétlésére. A gyermekek élettani sajátosságainak és ízlésvilágának megfelelően igyekeznek a korszerű és egészséges táplálkozás követelményeinek figyelembe vételével az étlapot összeállítani.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen sportolási lehetőség a sportpályán van. A sportpályát főként a gyerekek használják, szervezett mérkőzésekre a nagyobb rendezvények kapcsán van lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kákics Község Önkormányzata a szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtás és az étkezés biztosítására a sellyei SZOCEG Nonprofit Kft.-vel kötött feladatellátási szerződést, míg a családsegítést a Sellye Család- és Gyermekejóléti Központ látja el. Továbbá a sellyei Szociális Háló Egyesület a lakossággal kötött megállapodások alapján lát el házi segítségnyújtást.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Az általános iskoláskorú tanulók évente vesznek részt drogprevenációs foglalkozásokon az iskolában.

A térségben azonban fontos lenne minél több lehetőséget biztosítani, nem csak az általános iskoláskorú, hanem a tinédzser korúak, valamint fiatal felnőttek számára is a drogprevenációs szolgáltatások eléréséhez.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzat nem rendelkezik olyan jellegű információval, mely szerint a településen bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna a szolgáltatások nyújtásakor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételekor a szakemberek nagy figyelmet fordítanak arra, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező állampolgárok is hozzáférhessenek a megfelelő minőségű és mennyiségű ellátásokhoz (pl. egészségügyi vizsgálatok). Például a szociális étkezés térítési díját az önkormányzat támogatja a rászorulóknak, hogy megfizetése ne okozzon számukra nagyobb megterhelést, vagy a falubusz az arra kijelölt napokon ingyenesen szállítja őket Sellyére az Ormánság Egészségközpontba.

A településen népkonyha nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0.
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Kákicson a közösségi élet helyszínét a művelődési ház, és a polgármesteri hivatal udvara adja. Ez utóbbi helyszínen kerülnek megrendezésre a jelentősebb szabadtéri rendezvények is, úgymint a gyereknapi és a falunapi. Emellett a művelődési ház a másik helyszín, ahol a közösségi élet zajlik.

A településen társadalmi szervezet 2021. decembere óta működik, Pitypang Falumentő Egyesület néven. Az Egyesület minden olyan tevékenységi körrel foglalkozik, ami a településen élő lakosság bármely korcsoportját érintheti, ilyen például szabadidős tevékenységek szervezése, közösségi programok szervezése, nyugdíjasok támogatása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	224	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az önkormányzatnak nincs tudomása a településen etnikai konfliktusról, azonban a látens diszkriminatív nézetek létezését nem tartjuk kizártnak.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Kákicson a Sellye Család- és Gyermekjóléti Központ működésével kezdődött meg az a folyamat, hogy összegyűjtik a kinőtt és feleslegesség vált gyermek-felnőtt ruhákat, játékokat, így juttatva el azokat az arra rászorulóknak részére.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A helyben élő nemzetiségeknek önazonosságuk megőrzése, ápolása, erősítése és átörökítése, történelmi hagyományaik, nyelvük megőrzése és fejlesztése, tárgyi és szellemi kultúrájuk ápolása és gyarapítása érdekében lehetőségük van ezen jogaikat gyakorolni.

Jelenleg Kákics településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. A nemzetiségi önkormányzat elsősorban kulturális, közösségépítő programok kapcsán dolgozik együtt a helyi Önkormányzattal.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen a helyi esélyegyenlőségi program által vizsgált célcsoportokat támogató civil és érdekvédelmi szervezetek:

Kákics településen 2021. decembere óta működik a Pitypang Falumentő Egyesület. Az Egyesület minden olyan tevékenységi körrel foglalkozik, ami a településen élő lakosság bármely korcsoportját érintheti.

A Selye Család- és Gyermejkölési Központ, a gyermekek, idősek és a rászoruló felnőttek érdekeit tartja szem előtt, kliensei is főként ezekből a célcsoportokból kerülnek ki.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Kákicson működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat elsősorban kulturális, hagyományőrző és közösségépítő programok kapcsán dolgozik együtt a települési önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az aktív korú lakosság körében többen nem rendelkeznek piacképes képesítéssel.	Piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítása.
Alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiánya.	Tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése.
Látens diszkrimináció, főként a romák körében.	Antidiszkriminációs programok megvalósítása a település lakóinak körében.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Kákics településen az állandó népesség számához viszonyítva a 15-17 éves korúak száma alacsony, ennél a 0-14 évesek száma jóval magasabb. A fiataloknál a férfiak nők megoszlása hasonlóképpen alakul, mint az állandó népességnél, egyenletes megoszlású.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	105	104	209	50,24%	49,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			6	2,87%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	19	16	35	9,09%	7,66%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	3	7	1,91%	1,44%

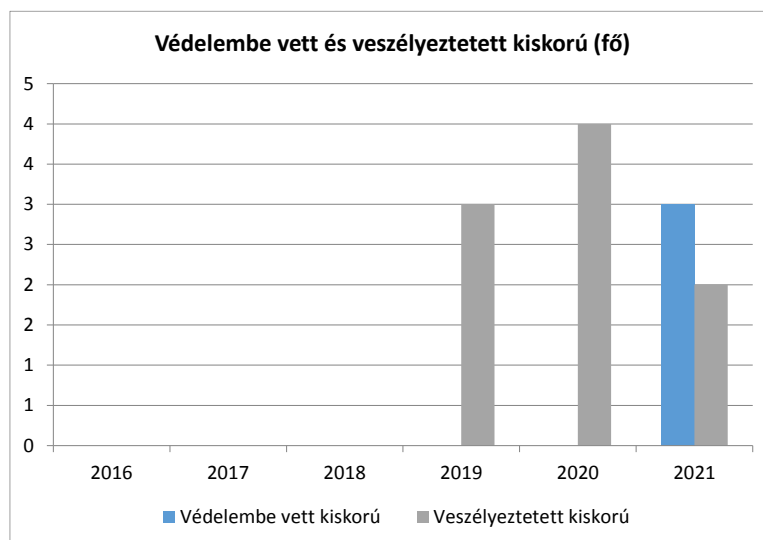
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Járási szintű adatok alapján megállapítható, hogy a gyermekeket érintő legnagyobb súlyú egészségügyi problémák a mozgásszervi betegségek, a táplálkozással kapcsolatos megbetegedések funkciózavarok, valamint a szenvedélybetegségek egyre fiatalabb korban való megjelenése okozza. A védőnők tapasztalatai szerint a tizennégy évnél fiatalabbaknak is legalább a fele érintett az aktív vagy a passzív dohányzásban. A veszélyeztetett gyermekek aránya - figyelembe véve a védelembe vételt is – évről-évre növekszik, amely igen magas kockázatot jelent mind egyéni, mind közösségi szinten. A veszélyeztetés valamely magatartás, mulasztás, vagy körülmény hatására kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. Fontos feladat a szülők ismereteinek bővítése a gyermekgondozás és gyermeknevelés terén, illetve a helyes, támogató szülői attitűd kialakítása. Egy olyan programsorozat kidolgozására és lebonyolítására lenne szükség, ahol a résztvevő szülők csoportban, egymást segítve és támogatva, de szakember segítségével, felügyeletével fejleszthetik elméleti és gyakorlati ismereteiket.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	3
2020	0	4
2021	3	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

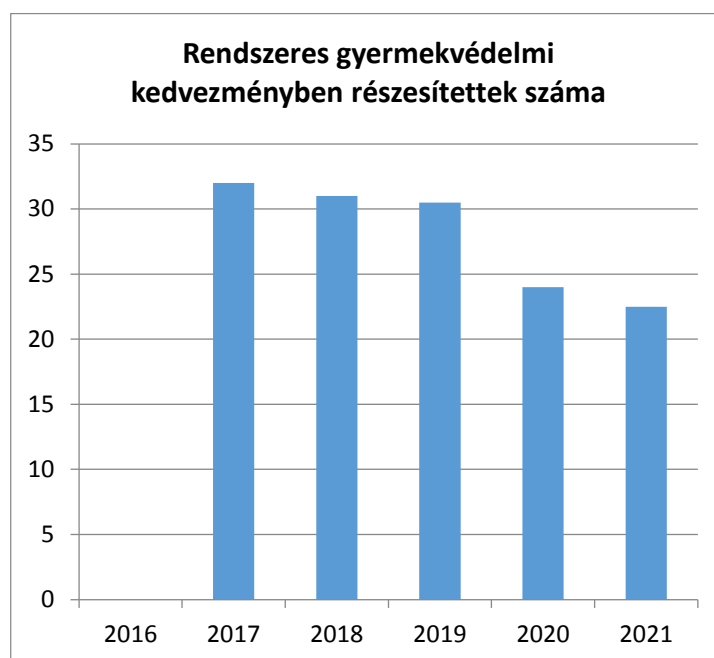

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Kákics lakónépességének csökkenésével párhuzamosan egyre kevesebben részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Közülük viszont egyre több család csak a kedvezmény igénybevételével tudja gyermekei taníttatását biztosítani. Mivel a gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával együtt járó normatív támogatások (pl. ingyenes tankönyv és étkeztetés) jelentős anyagi mentesítést nyújtanak a rászorult családok számára.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	32
2018	31
2019	31
2020	24
2021	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

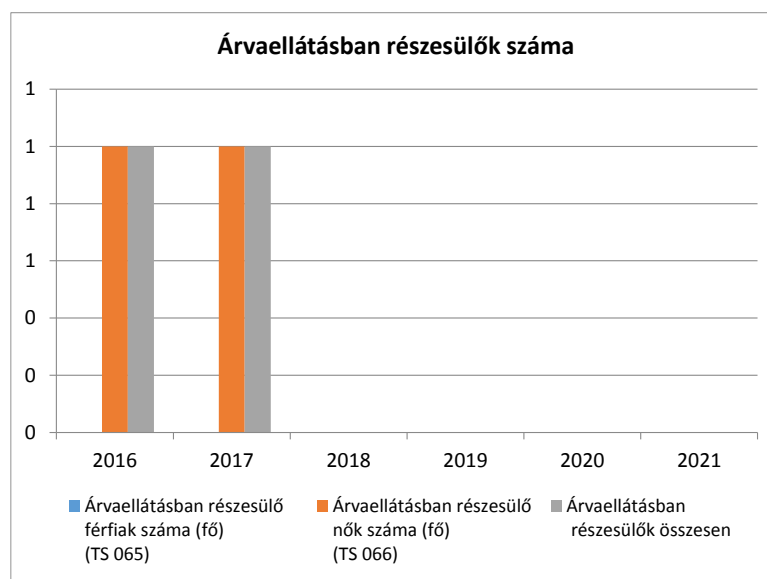
Kákics Község Önkormányzata a vonatkozó rendelete értelmében a települési támogatások között a települési gyermeknevelési támogatás jogcímét fogalmazza meg. A támogatást azon családok részére állapítja meg a Képviselő-testület, ahol időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek, vagy a létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe kerültek. Elsősorban azokat a gyermeket családot részesítik támogatásban, akiknél hirtelen többletkiadások jelentkeztek és emiatt anyagi segítségre szorulnak. Ilyen kivételes esemény lehet a válsághelyzetben lévő várandós anya, akinél a gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítése érdekében jelentkeznek pluszkiadások. Továbbá a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének, vagy a szülők munkanélkülivé válása okán, esetleg, betegség, elemi kár felmerülésekor is megítélhet a Képviselő-testület támogatást. A települési gyermeknevelési támogatás igénylésének a száma

elenyésző a többi települési támogatáshoz képest, szerencsére a családok csak ritkán kerülnek olyan helyzetbe, amikor ezt a fajta segítséget kellene igénybe venniük.

Árvaellátásban az elmúlt négy évben nem részesült, míg 2016-ban és 2017-ben egy-egy gyermek részesült.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	1	1
2017	0	1	1
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kákics településen a rászoruló gyermekek ingyenes étkeztetésben részesülnek. A helyi önkormányzat vezetése minden alkalommal odafigyel arra, hogy valamennyi rászoruló (főként a kisgyermeket nevelő családok) megkapja a számára megfelelő támogatást, legyen az akár pénzbeli, vagy természetbeni (pl. fűzetcsomag, tüzelő, élelmiszer-csomag) formában nyújtva.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek lagnának.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a településen magyar állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek lagnának.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kákicson nem található szegregált, teleszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői tevékenység területi és időbeli eloszlását vizsgálva, a térség háziiorvosi praxisaihoz viszonyítva kicsit kedvezőbb a helyzet, a szolgálat jól működik, jó kapcsolatot tart fenn a lakossággal, azonban igen túlterhelt. A vizsgált időszakban a térség két védőnője látta el a Sellye környéki települések évek óta betöltetlen státuszait, ezáltal gyermekeit is. Azonban a szakember hiány itt is megmutatkozik, mivel 2022. évtől egy védőnő látja el a teljes ellátási területet.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek szakorvosi ellátása Sellyén az Ormánság Egészségközpontban, a Szigetvári Kórház Gyermekosztályán, illetve a PTE ÁOK Gyerekgyógyászati Klinikáján folyik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A sellyei Egészségközpont üzemeltetője az Ormánság Egészségéért Nonprofit Kft., melynek tulajdonosai maguk az ormánsági települések önkormányzatai, többségi tulajdonosa pedig Sellye Város Önkormányzata. A különböző járóbeteg szakrendelések nagyobb része alapvetően felnőtt betegeket lát el, de szükség esetén bármely szakrendelés alatt várják a gyermek pácienseket is. A háziorvosi ügyelet vegyesen látja el a felnőtt és a gyermek lakosságot egyaránt. Sellyén működik a járás két háziorvosi ügyelete közül az egyik.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A térségben a 3. életévét betöltött, szűrésen részt vett gyermekek esetében a leggyakoribb elváltozások, a normáltól eltérő mozgásfejlődés, a normál beszédfejlődéstől való eltérés és a szociális zavar. A korai életkorban megkezdett, a szakemberek (óvodai fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus) és a szülők együttműködése nélkül, ezek a zavarok jelentősen ronthatják a kisgyermek iskolai teljesítményét, másodlagosan pedig viselkedési problémák megjelenéséhez vezethetnek.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A családsegítést és a gyermekjóléti feladatokat 2016-ig Sellyén és a járás teljes területén a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás által fenntartott Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látta el. Ekkor vette át a szolgáltatás egy részét a Vajszló és Térsége, illetve a Baksa Térségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, 2016. január 1-el pedig megalakult a Sellye Család- és Gyermekjóléti Központ.

Kákics településen is fontos szerep hárul a Család- és Gyermekjóléti Központra.

Az intézményben dolgozó segítő szakemberek fő feladata az ellátott családok saját otthonukban való felkeresése, a családgondozás feladatainak ellátása, továbbá a nyújtott szolgáltatás elérhetővé tétele fogadóórák biztosításával. A munkatársak leterheltek, napi munkájuk során a jogszabályi előírásnak megfelelő maximális esetlétszám közeli ellátotti létszámmal dolgoznak.

A kliensek között viszonylag magas a nagycsaládosok száma, mely családokban elsősorban a saját gyermekek után járó juttatások képezik a család megélhetésének alapját. A szegénység, a munkanélküliség, vagy épp a közfoglalkoztatás, így az anyagi biztonság hiánya a fokozódó depriváció mellett folyamatosan növekszik a sokszor tettelegességig fajuló családi konfliktusok száma is. Minden család életében jelen van a krízis kialakulásának lehetősége, amelyet legtöbbször elfojtanak, esetleg saját maguk igyekeznek megoldani, végső esetben azonban külső szakemberre van szükség. A Központ az ellátási területén élő szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szolgáltatást.

A településen Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda nem működik. Kákics település rászoruló gyermekei Sellyén veszik igénybe a Biztos Kezdet Gyerekház és a Tanoda szolgáltatásait.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen óvoda, bölcsőde nem működik, ezért a gyermekek napközbeni ellátását, bölcsődei ellátását a járás székhelyen működő Ormánsági Tücsök Óvoda, Bölcsőde és Konyha biztosítja.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Amennyiben a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai feladatuk ellátása során úgy látják, hogy egy gyermekvédelmi probléma tartósan fennáll és az alapellátás keretében nem szüntethető meg, kezdeményezhetik a gyámhatóságnál a gyermek védelembe vételét. A javaslatételben részletesen feltárják a veszélyeztetettség okait, és javaslatokat tesznek a szükséges intézkedésekre. A gyámhatóság a védelembe vételi határozatában felszólítja a szülőt, hogy rendezze körülményeit, életvitelét a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Védelembe vételre kerülhet sor akkor is, ha a gyermek bűncselekményben vesz részt (pl. rablás). Ilyen esetekben a gyámhatóság különböző magatartási szabályokat állapít meg, amelyeket a gyermekjóléti központ kollégáival együttműködve kötelesek teljesíteni a családon belül. A gyermek családból való kiemelése a központ javaslatára abban az esetben történhet, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete, vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Sellye Család- és Gyermekjóléti Központ alapvető prevenció feladata az észlelő- és jelzőrendszer működésének biztosítása, melynek érdekében koordinálja azoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen körülmények között kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. Közülük, aki a problémát már a kialakulásakor észleli és jelzi, az segíti a gyermekjóléti szolgálatot abban, hogy a megoldásba bevonják a legkompetensebb szakértőket. A jelzési és együttműködési kötelezettséget a Gyvt. 17. §-a és a Szt. 64. § (2) bekezdése írja le. A központ munkatársai kötelesek hatósági eljárást indítani a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Annak érdekében, hogy a gyermekjóléti

központ be tudja tölteni az illetékességi terület gyermekvédelmi rendszerében a törvény által rá ruházott feladatokat, központi, koordinatív szerepet, rendszeres, személyes kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszer tagjaival, szakmai fórumok, esetmegbeszélések és tanácskozások során.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen sportolási lehetőség a sportpályán van. A sportpályát főként a gyerekek használják, szervezett mérkőzésekre a nagyobb rendezvények kapcsán van lehetőség. Más településeken szervezett nagyobb sport rendezvényekre, edzésekre az eljutást a falugondnoki szolgálat biztosítja.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Kákics Község Önkormányzata a gyermekek intézményi és szünidei étkeztetését az sellyei Ormánsági Tücsök Óvoda, Bölcsőde és Konyha főzőkonyhájáról biztosítja mind az óvodás, mind az általános iskoláskorú gyermekek részére. A település az arra szánt normatívából tudja biztosítani a hátrányos helyzetű gyermekeknek a szünidei gyermekétkeztetést, amely már több éve egy jól kidolgozott rendszer alapján, gördülékenyen működik.

Ingyenes tankönyvellátásban a jogszabályban meghatározott gyermekek részesülnek a településen.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A szakemberek nagy hangsúlyt fektetnek az eltérő kultúrájú, a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok részére történő közös programok szervezésére.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A gyermekek részére történő szolgáltatások nyújtásakor az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről Kákics Község Önkormányzatának nincs tudomása.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Kákics Község Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatások elosztásánál, legyen az pénzbeli, vagy természetbeni juttatás, mindig kiemelt figyelmet fordít a nehéz anyagi helyzetben lévő, gyermekeket nevelő családok támogatására. Továbbá szükségesnek tartja a hátrányos helyzetű gyermekek motiválását, akár ösztöndíjprogramok bevezetése által is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A településen óvoda és bölcsőde nem működik, így a gyermekeket a közeli városba szállítják falubusszal. A sellyei Ormánság Tücsök Óvoda, Bölcsőde és Konyha öt vegyes életkorú csoporttal és egy bölcsődei csoporttal működik.

A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, ezért célja a sokoldalú, harmonikus fejlődés elősegítése, a személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Fontosnak tartják a környezettudatosságra nevelést, a mozgásfejlesztést, a hagyományok ápolását, a nemzetiségi-, közösségi nevelést, illetve a diszkriminációmentesség és az egyenlő bánásmód biztosítását, egészséges életmód megalapozása, pozitív érzelmi intelligencia fejlesztése.

Az óvodában évek óta integrált nevelés folyik, ezáltal érvényesül az inkluzív (elfogadó) pedagógia. A halmozottan hátrányos helyzetű, a horvát és roma nemzetiséghez tartozó és sajátos nevelési igényű gyermekek vegyes életkori összetételű gyermekcsoportokban való együttnevelése valósul meg. Az óvodai neveléshez minden gyermek számára biztosított az egyenlő hozzáférés. Fontos a befogadó és toleráns légkör biztosítása.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	n.a.
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ugyan ez a helyzet az általános iskolával is, a településen ez sem működik, az általános iskoláskorú gyermekek a Sellyén működő Kiss Géza Magyar-Horvát Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskolába járnak.

Két intézményegységből áll: a Kiss Géza Magyar-Horvát Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és tagintézménye a Felsőszentmártoni 2022. szeptember 01. napja óta 1-4. évfolyammal működő két tanítási nyelvű iskola, illetve a Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola.

A környékünkön élő nemzetiségi igényeknek megfelelően a horvát nemzetiségi nyelvoktatás és magyar-horvát kétnyelvű képzés is része az intézmény életének.

Az iskola fontosnak tartja, hogy a gyermekeket hozzásegítse egyéni képességeik és tehetségük kibontakoztatásához, személyiségfejlődésük optimális biztosításához, az alapkompenciák magas szintű elsajátításához. Az iskolában integrált nevelés folyik, ezáltal itt is érvényesül az inkluzív (elfogadó) pedagógia. Az osztályokban vegyesen vannak halmozottan hátrányos helyzetű, horvát és roma nemzetiséghez tartozó és sajátos nevelési igényű gyermekek is.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Középiskolai tanulmányaikat a gyermekek Sellyén is folytathatják a Déli ASzC Sellyei Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumban, mely az Ormánság egyetlen középfokú iskolája. A középiskola tanulói között vannak az ormánsági hátrányos szociokulturális körülmények között élő tanulók éppúgy, mint a környékbeli tehetséges és elhivatott tanulók is, akik az iskola befejezését követően egy piacképes szakmát kapnak a kezükbe és a tanulókat felvértezi azon képességekkel, melyek lehetővé teszik, hogy az ott végzettek a jövő kihívásainak megfeleljenek, a korszerű mezőgazdasági és gépészeti technológia használatára felkészültek legyenek.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alábbi táblázatból megállapítható, hogy Kákics településen is magas a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, igaz évről-évre csökken a számuk, azonban ez betudható a lakosságszám csökkenésének is.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	17	16
2017	13	19
2018	16	15
2019	10	16
2020	12	10
2021	11	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Kákicson nem működik oktatási intézmény, a gyermekek Sellyére járnak óvodába és általános iskolába. Ezért a városban működő intézmények adatai alapján tudunk következtetni a környező településekről - így Kákicsról is – bejáró gyermekek helyzetére.

Elmondható, hogy a Sellyére járó óvodások és általános iskolások száma folyamatosan csökkent az elmúlt időszakban. Mindez az óvodai gyermekcsoportok és az iskolai osztályok létszámának csökkenésével járt együtt az intézményekben.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Önkormányzatunknak nincs tudomása arról, hogy a környékbeli oktatási intézményekben hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, vagy szegregációs folyamatok lennének bármilyen körülmények között is tapasztalhatók.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A köznevelés minőségét meghatározza, mennyire hatékony a tanítási-tanulási folyamat, a hatékonysággal pedig szorosan összefügg a belső és külső értékelés rendszere. Az intézményértékelés meghatározó eleme az Országos kompetenciamérés. Az OKM célja az iskolák és fenntartóik számára a helyi szintű értékeléshez szükséges adatok biztosítása a tanulók szövegértési képességének és matematikai eszköztudásának a vizsgálatával, emellett a pedagógiai mérés-értékelés módszereinek terjesztése. A 2022-es év eredménye alapján továbbra is elsősorban a Nyugat-Dunántúl és a Közép-Magyarország régió jó teljesítményét, valamint az Észak-Magyarország és az Észak-Alföld régió lemaradását lehet kiemelni.

A 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma a nappali oktatásban 2017-ben volt a legmagasabb és 2019-ben volt a legalacsonyabb.

Kákics településen nincs adat erre vonatkozóan.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

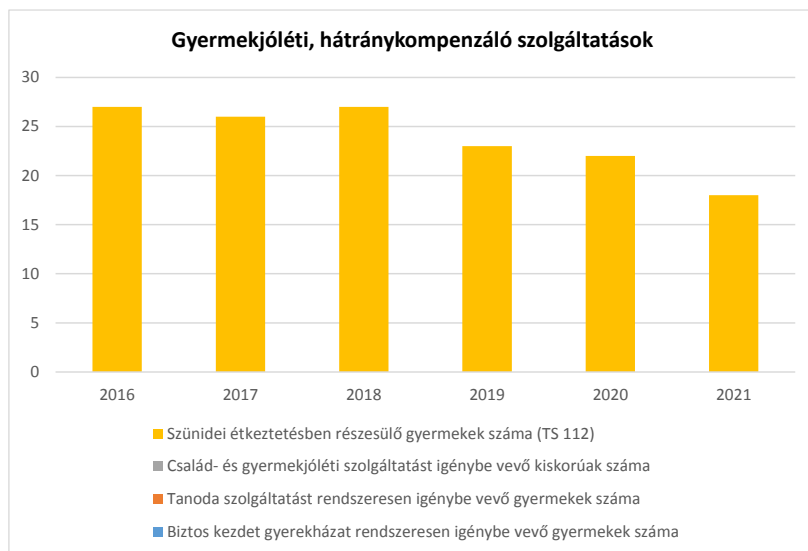
Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az oktatási intézményekben a pedagógusok heti rendszerességgel, külön foglalkoznak a hátrányos helyzetű, nehezebben tanuló diákokkal. Míg a kiemelkedően teljesítő, tehetséges tanulókat tanórákon kívüli szakkörökre, majd tanulmányi versenyekre küldik. A hátrányos helyzetű gyermekek szünidei étkeztetésben részesülnek, illetve ezen családok megsegítésére család- és gyermekjóléti szolgáltatás is biztosított.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	27
2017	n.a.	n.a.	n.a.	26
2018	n.a.	n.a.	n.a.	27
2019	n.a.	n.a.	n.a.	23
2020	n.a.	n.a.	n.a.	22
2021	n.a.	n.a.	n.a.	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű gyermekek számának folyamatos növekedése	Hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése (pl. kompetenciafejlesztő programok)
Nincs kapcsolat a szülők és az óvodai dolgozók, pedagógusok között	Nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése (pl. szülő klub, családi napok)
Gyermekeket érintő súlyos egészségügyi problémák	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok, nyári táborok szervezése az egészséges életmódra nevelés jegyében, táplálkozási ismeretek fejlesztése, lelki segítség nyújtás, pszichés megsegítés)
Veszélyeztetett gyermekek magas száma	Szülők ismereteinek bővítése a gyermekgondozás, -nevelés terén; helyes, támogató szülői attitűd kialakítása
Végzettség nélküli iskolaelhagyók száma folyamatosan növekszik	Hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj formájában

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

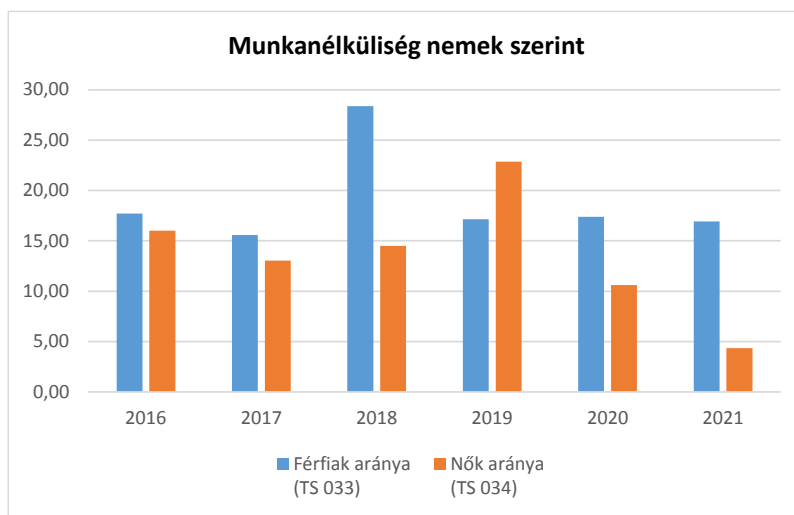
A térségben a nőket foglalkoztató munkahelyek nagy részét jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor adja. Sajnos a foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésünkre (családi állapot, gyermekek száma, (szak)képzettség, demográfiai adatok), ahogy a gyermekes családok gazdasági aktivitásáról sem rendelkezik önkormányzatunk objektív adatokkal, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

A helyi tapasztalatok alapján mindaz elmondható, hogy a nők foglalkoztatását leginkább gátló tényező a gyereknevelés, továbbá, hogy a családi feladatok és felelőségek elsősorban őket terhelik. A gyermeküket egyedül nevelő nők pedig pénzügyileg és érzelmileg is még jobban kiszolgáltatottak, meglévő szükségleteikről szintén nem állnak rendelkezésre adatok. Idősebb korban a nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem rendelkeznek a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaévekkel.

A nyilvántartott álláskeresőket tekintetében a férfiak aránya valamivel magasabb, mint a nőké, kivéve 2019-ben, mert akkor a nők aránya ugrásszerűen megnőtt, majd 2020-ban a felére csökkent.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	17,72	16	16,86%
2017	15,58	13,04	14,31%
2018	28,38	14,49	21,44%
2019	17,14	22,86	20,00%
2020	17,39	10,61	14,00%
2021	16,92	4,35	10,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

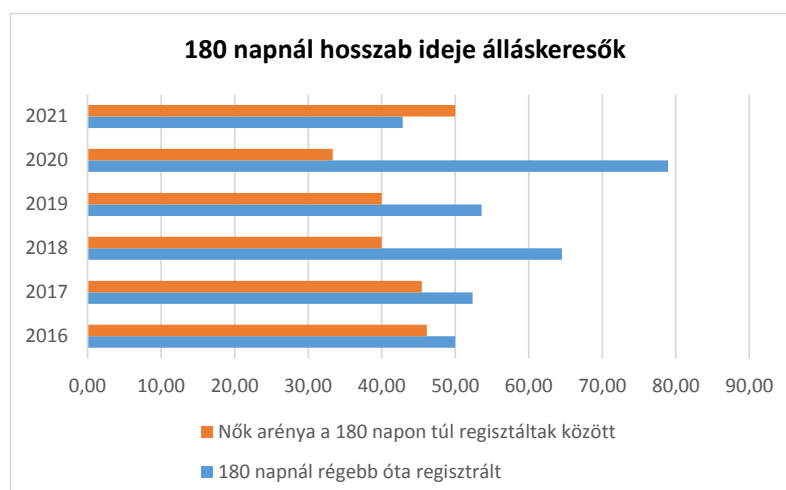

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők tekintetében a férfiak és nők aránya egyenletesen oszlik meg.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50	46,15
2017	52,38	45,45
2018	64,52	40
2019	53,57	40
2020	78,95	33,33
2021	42,86	50

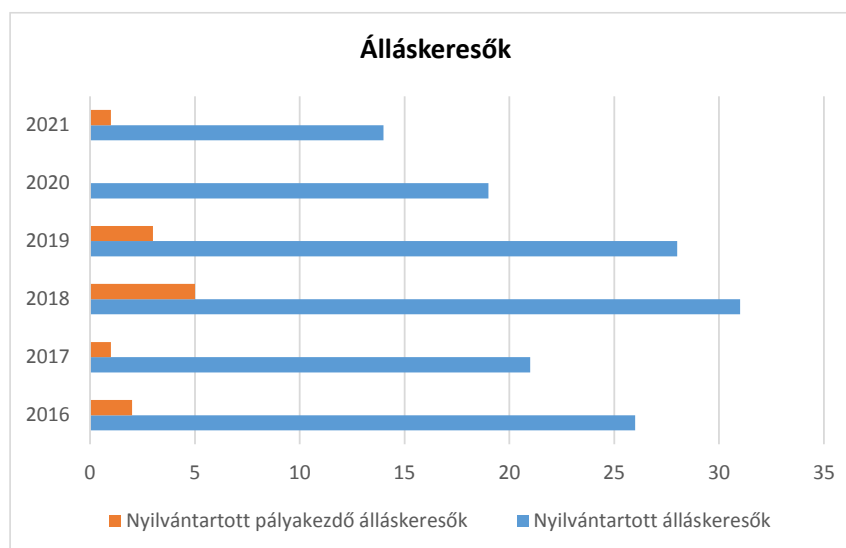
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alábbi táblázat alapján megállapíthatjuk, hogy a pályakezdő álláskeresők jóval kevesebben vannak, mint a nyilvántartott álláskeresők, számuk évről évre változik, az utóbbi két-három évben csökkenő tendenciát mutat.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	26	2
2017	21	1
2018	31	5
2019	28	3
2020	19	0
2021	14	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programokban az önkormányzat tapasztalata alapján nagyjából ugyanolyan számban vesznek részt nők és férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Kákicson is jellemző, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei jóval behatároltabbak, mint a legalább középfokú szakképzettséget szerzett társaiké, vagy a hasonló végzettségű férfiaké. A településen működő és női segéd, illetve betanított munkásokat alkalmazó üzem nem található, Kákicson legfeljebb a közfoglalkoztatási programokban tudnak részt venni, illetve idényjellegű munkákat kaphatnak.

Sellyén a PIER Kft. helyi varrodájában és az Agrokémia Zrt.-nél alkalmaznak alacsonyabban képzett női munkaerőt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és férfiak foglalkoztatási szegregációja kapcsán az úgynevezett „üvegplafon” jelenséget vizsgálhatjuk, amely a két nem közötti egyenlőtlen bérezést és az egyéni kompetenciákhoz, lehetőségekhez való eltérő hozzáférést eredményezi. Így a nők jellemzően az alacsonyabb fizetésű munkakörökbe kerülnek, ami a gyermeküket egyedül nevelő anyák esetében további egzisztenciális és anyagi nehézségekhez vezet.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen védőnői ellátást a sellyei Egészségügyi Központban működő Védőnői Szolgálat biztosítja. A teljes körzetre 2022. évtől egy védőnő van.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kákics településen bölcsődei ellátás nem működik. Ezt az ellátást az Ormánsági Tücsök Óvoda, Bölcsőde és Konyha biztosítja Sellyén. Az intézményben egy csoport, 12 fővel működik. A város óvodájában a férőhelyek száma elegendő, férőhelyhiány miatt óvodás korú gyermeket még nem kellett elutasítani. Az intézmény nyitva tartása a munkavállaló szülők igényeinek megfelelően rendkívül rugalmas, reggelente 6:45-től várják a gyerekeket és délután 5 óráig biztonságban tudhatják őket.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család szerepe a tradicionális és modern társadalmakban egyaránt hatalmas jelentőséggel bír. A család az elsődleges szociális közeg, ahol a gyermekeknek értékeket adhatunk át és elsajátíthatják az alapvető nemi szerepeket, a társas érintkezés normarendszerének alapjait és ahol személyiségfejlődésük legérzékenyebb időszakában támogatást, biztonságot kapnak.

Az anyák várandósságuk alatt a legnagyobb segítséget és tájékoztatást a védőnőtől tudnak kapni. Ő az, aki rendszeresen tanácsokkal látja el a kismamát és végig koordinálja a terhesség ideje alatt szükséges vizsgálatok elvégzését. A védőnő legtöbbször a kismama otthonába ellátogatva életvezetési tanácsokat ad, megtanítja a szükséges gyakorlatokat, praktikákat, ezáltal készítve fel a családot a kisbaba fogadására.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az önkormányzat nem rendelkezik pontos adatokkal a nőket érő erőszak és családon belüli erőszak eseteinek a számáról. Az érintettek azonban egyre gyakrabban veszik igénybe ilyen esetekben a jelzőrendszert, amelynek tagjai (rendőrség, családsegítő szolgálat) így a segítségükre tudnak lenni problémáik megoldásában. A településen élők ezen problémáik megoldásában is igénybe vehetik a Sellyei Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásait.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Kákicsón sem anyaothton, sem családok átmeneti otthona nem üzemel, bár bizonyos krízishelyzetekben szükség lenne a szolgáltatásaikra az ilyen jellegű problémák megoldásában, ugyanakkor az esetek alacsony száma miatt a településen ezen intézmények működtetése nem indokolt. Ugyanakkor a térség nagyobb településén, pl. Sellyén, egy ilyen otthon kialakítása megoldást jelenthetne a kisebb települések számára is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Kákicson a nők a helyi közéletben aktív szerepet vállalnak, így a településen egyáltalán nem beszélhetünk a nők helyi közéletből való kirekesztéséről.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket a településen fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, ezért Kákics Község Önkormányzata a felszámolásukra nem indított az elmúlt időszakban különböző kezdeményezéseket.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkavállalás nehézségei a nők körében (főleg a gyermekszületését követően)	Családi napközi férőhelyeinek bővítése, tapasztalt, mentorhálózat kiépítése
A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása, degradálódása	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére

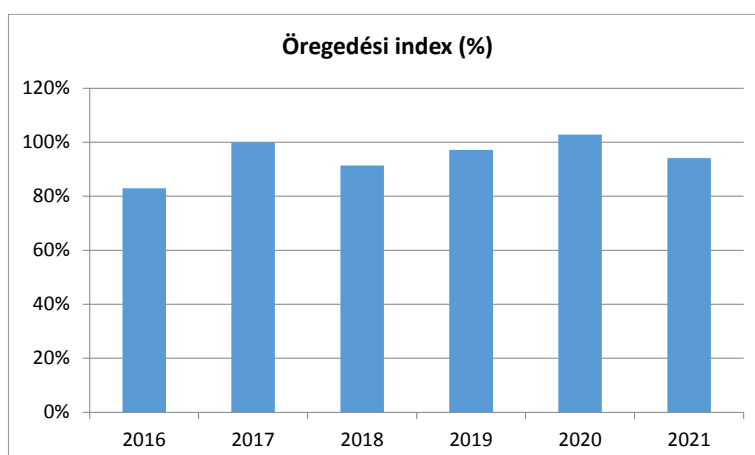
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú népesség vizsgálatakor az öregedési index adatainak elemzése a legkézenfekvőbb. Kákicson a 0-14 éves korú állandó lakosok száma és az idősebb korcsoport, a 65 év feletti állandó lakosok száma szinte kiegyenlíti egymást, bár mindkettőt a folyamatos csökkenés jellemzi.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	34	41	82,93%
2017	36	36	100,00%
2018	32	35	91,43%
2019	34	35	97,14%
2020	36	35	102,86%
2021	32	34	94,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

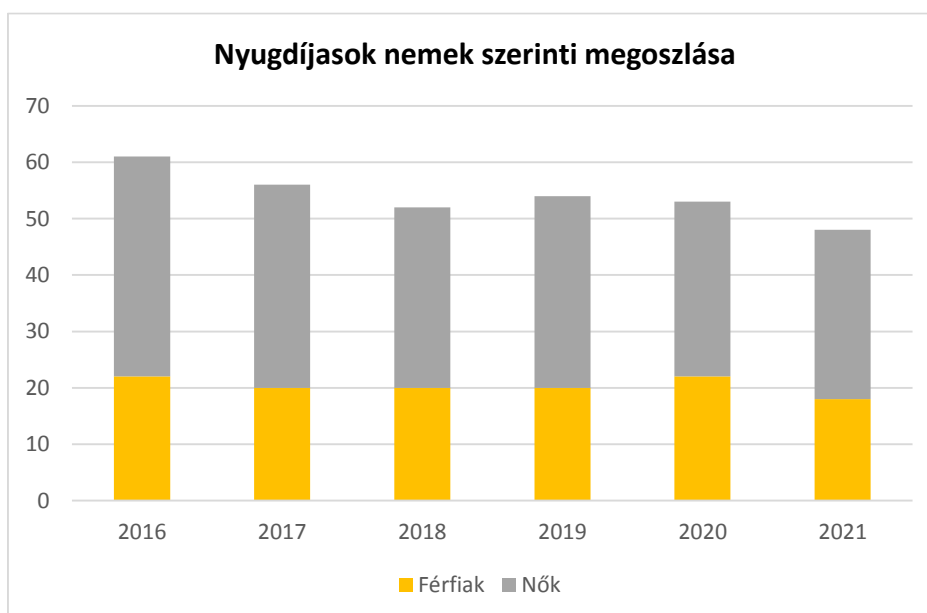
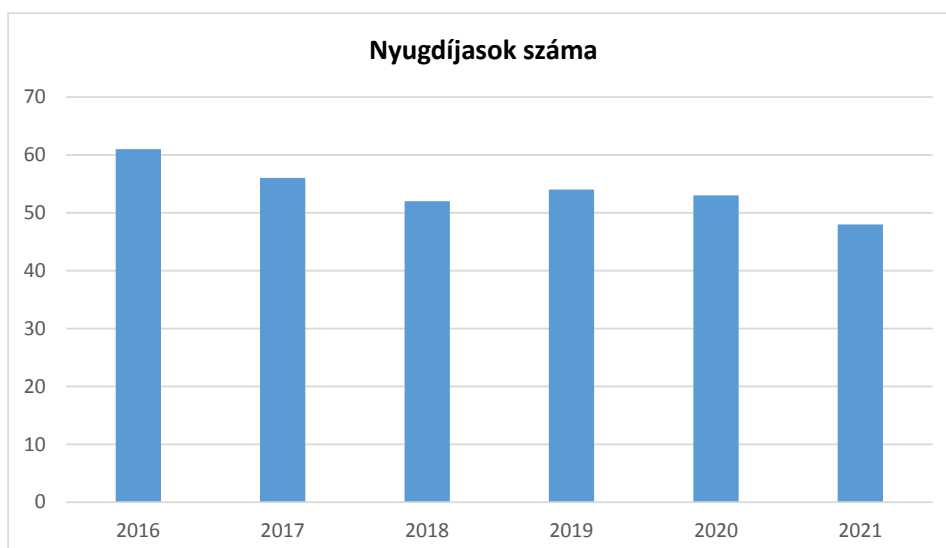

Ahogy arról már az előzőekben szó volt, a nyugellátásban részesülők száma is egyre kevesebb, ami főként a lakosság szám folyamatos csökkenésével magyarázható a településen.

Az alábbi táblázatból azonban azt is megállapíthatjuk, hogy nyugdíjban, egyéb ellátásban több nő részesül, mint férfi.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	22	39	61
2017	20	36	56
2018	20	32	52
2019	20	34	54
2020	22	31	53
2021	18	30	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar

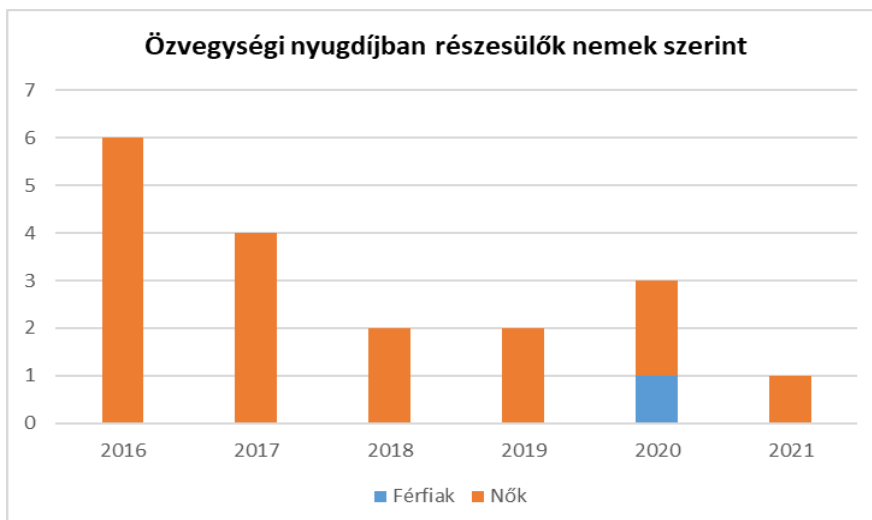
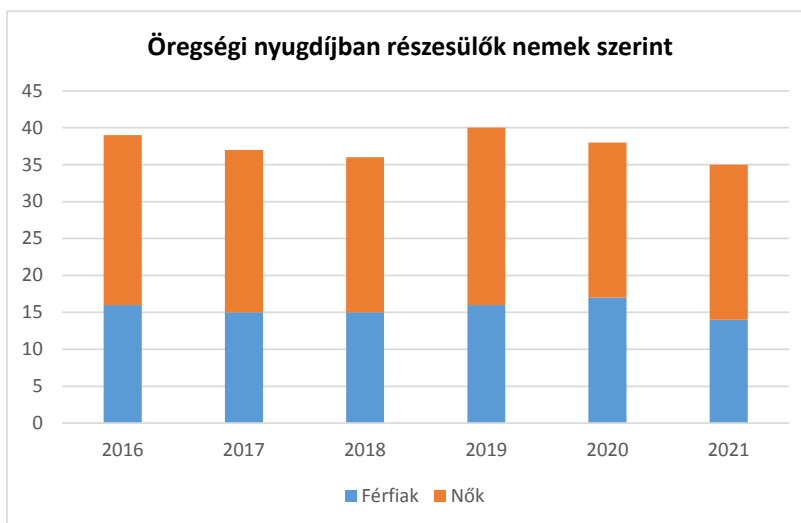

A nyugdíjszerű ellátásokat tekintve jellemzően öregségi nyugdíjban részesülnek az idősek. Meg kell említeni azt is, hogy az önkormányzat az önhibájukon kívül rászoruló időseket folyamatosan támogatja és segíti.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	16	23	0	6	n.a.
2017	0	0	15	22	0	4	1
2018	0	0	15	21	0	2	0
2019	0	0	16	24	0	2	0
2020	0	0	17	21	1	2	0
2021	0	0	14	21	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A térségi szinten jelentkező nagyarányú munkanélküliség (az átmeneti megoldásként szolgáló közfoglalkoztatási programok jelenléte ugyan csökkenti a ténylegesen munkanélküliek számát) miatt az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző a településen.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	26	21	31	28	19	14
41-45 év (TS 042)	Fő	7	1	6	5	6	2
	%	26,92%	4,76%	19,35%	17,86%	31,58%	14,29%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	3	4	4	3	3
	%	11,54%	14,29%	12,90%	14,29%	15,79%	21,43%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	3	2	1	0
	%	3,85%	4,76%	9,68%	7,14%	5,26%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	1	1	2	2	2
	%	11,54%	4,76%	3,23%	7,14%	10,53%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	1	1	0	1	1
	%	0,00%	4,76%	3,23%	0,00%	5,26%	7,14%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Mivel a településen még alapfokú oktatási intézmény sem található, így az idősek élethosszig tartó tanulását támogató programok ritkán valósulnak meg helyben. A nyugdíjasok legközelebb Sellyén érhetik el a számukra rendezett foglalkozásokat (pl. számítógép használatát bemutató órák), az eseményekről a lakosság a polgármesteri hivatal és a művelődési ház faliújságáról tájékozódhat, azonban az önkormányzathoz nem érkezett eddig igény, érdeklődés ezzel kapcsolatban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az önkormányzat nem rendelkezik olyan jellegű információval, mely szerint a településen bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás területén az életkora miatt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Hasonlóan a térség többi településéhez, Kákics egészségügyi ellátását is a Sellyén található Ormánság Egészségközpont biztosítja. A pályázati támogatásból létrehozott, 2011-ben átadott új, járóbeteg-szakellátó központban kapott helyet a két háziiorvosi és egy házi gyermekorvosi rendelő, illetve a rendelési időben működő szakellátások.

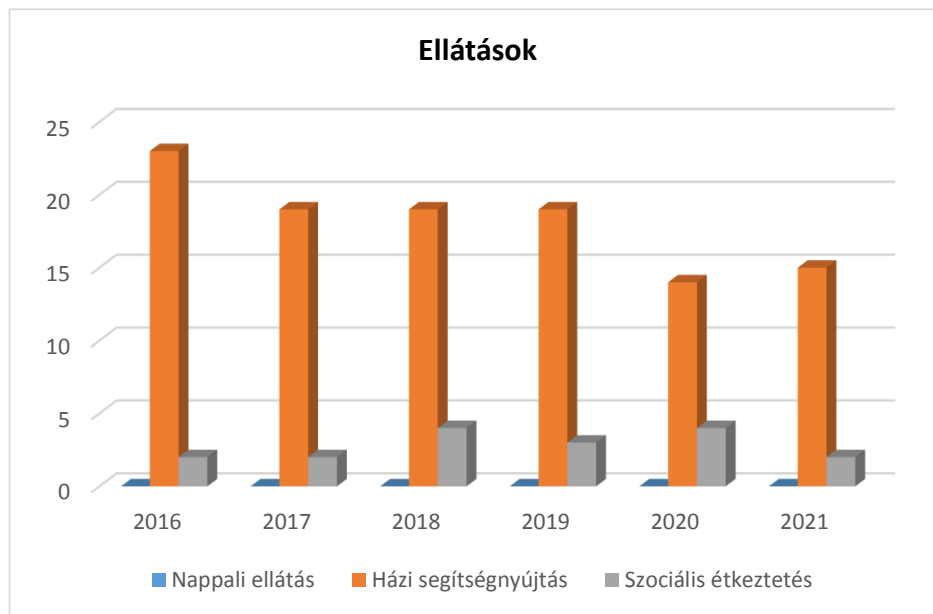
A környező falvakba a háziiorvosok hetente, vagy kéthetente rendszeresen kilátogatnak, hogy helyben lássák el a betegeket, a hét többi napján Sellyén rendelnek, itt tudják csak elérni őket a lakosok. A lakosok bármilyen panaszra, megbetegedésére esetén rendszerint a falubusz szállítja be őket Sellyére az Ormánság Egészségközpontba.

A szociális alapszolgáltatásokra vonatkozóan az önkormányzat feladatellátási megállapodást kötött a SZOCEG Nonprofit Kft.-vel, így az idősek helyben is elérhetik a házi segítségnyújtást, és igényelhetik a szociális étkeztést.

Az alábbi táblázat alapján az idős lakosságnak legalább a fele részesül házi segítségnyújtásban, azonban számuk évről-évre csökken. Szociális étkeztetésben kevesen részesülnek, évente 2-3 fő.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	34	0	23	2
2017	36	0	19	2
2018	32	0	19	4
2019	34	0	19	3
2020	36	0	14	4
2021	32	0	15	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A jelenleg a Csorba Győző Könyvtár feladatellátása alatt álló helyi könyvtár közművelődési szintéreként működik a településen. Gyűjteménye a felmerülő igényeknek megfelelően folyamatosan változik. A tapasztalatok alapján leginkább az idősek közül kerülnek ki azokat a látogatók, akik rendszeresen igénybe veszik a szolgáltatásokat és leadják kéréseiket a minden héten ide érkező könyvtárosnak.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságával kapcsolatban jelenleg nem rendelkezik az önkormányzat kellő információkkal. Feltévéseink szerint az érintett célcsoport kevésbé ért a számítástechnikához és bár az internet elérhető a településen, közülük csak kevesen használhatják, valószínűleg megfelelő számítógép, okostelefon sincs a birtokukban. Az intézkedések megvalósítása során szükséges felmérni a jártasságukat és elérendő céljaikat, hiszen az informatika alkalmazása lehet az egyik eszköz, ami kizökkenti az időseket az elmagányosodásból, elszigeteltségből, mivel használatával könnyebben tudják tartani a mindennapi kapcsolatot gyermekeikkel, unokáikkal.

d) a generációk közötti programok.

Fontos lenne olyan közösségi programok szervezése, melyeken keresztül a fiatalabb korosztály és az idősebb korosztály találkozhatna.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A település lakosságának elöregedése miatt egyre jelentősebb az idősek száma, akiknek kisebbik része párban él, míg többségük teljesen egyedül, önálló háztartásban, ugyanis gyermekeik külön házba, vagy esetleg nagyobb városba költöztek. Ezért sok esetben gondot okoz, hogy az egyedül maradt idős emberek bárkiben megbíznak és beengedik őket a lakásukba, ha ilyen-olyan indokkal bekopogtatnak hozzájuk. Ilyenkor volt példa arra, hogy ezek az idegenek az időseket kirabolták, értékeiket eltulajdonították. Fontos lenne felhívni a figyelmet arra, hogy a nyugdíjas korcsoport ne bízson meg mindenkiben és legfőképpen ne engedjenek be idegeneket az otthonaikba. Tájékoztatni kellene őket arról is, hogy ha megtörténik a baj, kihez tudnak fordulni, milyen lehetőségeik vannak.

Továbbá Kákicson jelenleg nincsenek olyan programok, amelyek például a felelősségteljes pénzgazdálkodásra, az elektronikus hivatali ügyintézésre, a számítástechnikai eszközök és az internet használatára tanítanak az időseket, átadnák számukra a szükséges ismereteket, információkat. Előzetes igényfelmérést követően hasonló programok szervezése indokolt lenne esetükben is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az alacsony összegű nyugdíjak miatt gondot okoz a gyógyszerek kiváltása, és a lakhatás fenntartása.	A vonatkozó települési támogatások igénylésének és szabályzásának átgondolása a testületi tagok észrevételei szerint és a rendelkezésre álló források átcsoportosítása.
Növekszik az egyedül élők aránya, nagy az elmagányosodás kockázata.	Közösségi, kulturális és hagyományőrző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben.
Az egyedül maradt idős emberek bárkiben megbíznak és beengedik őket a lakásukba, ezek az idegenek pedig kirabolják őket.	Felhívni a figyelmüket, arra, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni az időseket a lehetőségeikről.
Idősek informatikai jártassága nem ismert, szükség esetén annak fejlesztése.	Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről, informatikai képzés szervezése.
Kevés tájékoztatást kapnak az idősek az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában.	Tájékoztató előadássorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a művelődési házban.

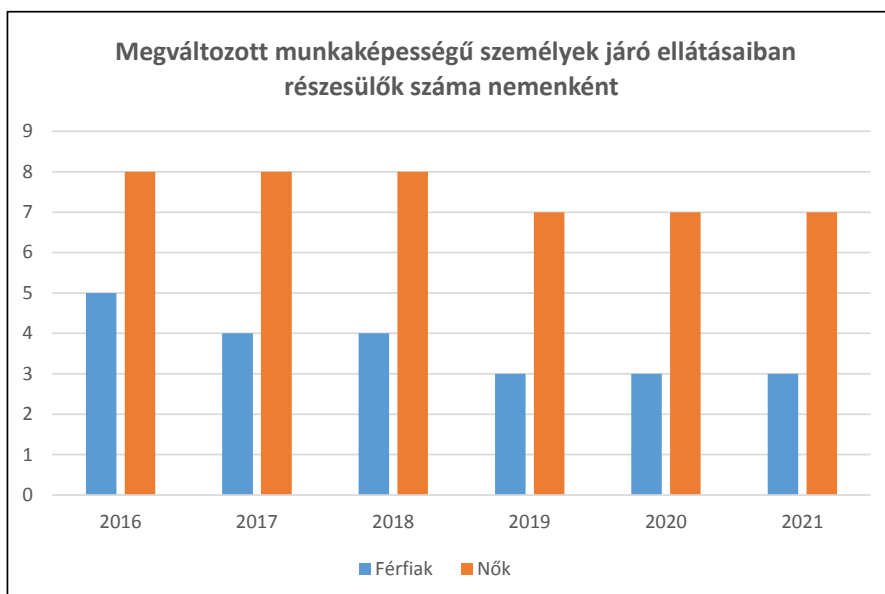
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Kákics településen a megváltozott munkaképességűek aránya évről évre csökken, mely betudható a lakosságszám csökkenésének is. Ebben a célcsoportban nemek szerinti megoszlásban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. Dupla annyi megváltozott munkaképességű nő él Kákicson, mint férfi.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	5	8	13
2017	4	8	12
2018	4	8	12
2019	3	7	10
2020	3	7	10
2021	3	7	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Kákicson speciálisan a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatását előtérbe helyező munkáltató sajnos nem található. A közfoglalkoztatás keretében pedig sajnos nincs lehetősége az önkormányzatnak a fogyatékkal élő személyeket elhelyezni, mivel a programok elsősorban fizikai munkavégzést igényelnek (pl. közterületek karbantartása, mezőgazdasági termelés).

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Fontos lenne támogatni a fogyatékkal élő személyek munkavállalásának lehetőségét, akár munkahely teremtéssel is.

Kákicson jelenleg munkavállalást segítő lehetőségek nincsenek.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzat nem rendelkezik olyan jellegű információval, mely szerint a településen bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás területén a megváltozott munkaképessége miatt.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A térség településein a fogyatékkal élők önálló életvitelét a házi segítségnyújtás keretein belül biztosítják az önkormányzatok. Kákicson ezt az alapszolgáltatást a SZOCEG Kft. segítségével látjuk el. Azonban a házi segítségnyújtás, mint a szociális alapellátás része a felmerülő problémákat nem képes minden esetben teljes körűen kezelni. Fogyatékkal élők ellátását biztosító támogató szolgálat jelenleg nem működik, bár több kiskorú él a járásban, akinek a speciális foglalkoztatását csak a megyeszékhelyen tudják megoldani, és az utazás a családok számára nagy anyagi terhet jelent.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jelenleg is hatályos jogszabályok a fogyatékkal élők számára plusz támogatásokat biztosítanak esélyegyenlőségük javítása érdekében.

Ezen ellátási formák a következők:

- fogyatékosági támogatás: a súlyos fogyatékkal élő személyek részére az esélyegyenlőséget segítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy – a személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá állapotából eredő társadalmi hátrányok mérséklésére.

- rokkantsági járadék: az a személy jogosult, aki 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os, vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és részére nyugellátást, baleseti nyugellátást nem állapítottak meg.
- közlekedési kedvezmény: a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépjárműszerzési és átalakítási támogatásban részesíthetők.
- parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki:
 - közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - látási, értelmi, mozgásfogyatékosnak, autistának minősül,
 - a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki gyengén látónak minősül
- fogyatékkal élő személyek számára biztosított alap- és szakellátási formák:
 - szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat.
 - szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, gondozóháza, rehabilitációs intézmények, lakóotthon.

A fogyatékkal élők számára az önkormányzat külön pénzbeli és természetbeni ellátást nem nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások a közeli járás székhelyen működnek, elérhetőségüket falubusszal történő szállítással oldja meg az Önkormányzat.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen egyedül a polgármesteri hivatal épületének akadálymentesítése valósult meg.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A polgármesteri hivatalon kívül más épületen nem megoldott sem a fizikai, sem az információs-kommunikációs akadálymentesítettség.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunk nem rendelkezik adattal arra vonatkozóan, hogy a település munkahelyei akadálymentesítve vannak-e.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a járdák jelentős felújításra szorulnak, azok minősége nem megfelelő a fogyatékkal élő személyek közlekedésére. Az autóbuszokat sem tudják igénybe venni, további nehézség, hogy nincs a mozgáskorlátozott személyek részére biztosított közlekedési támogatás.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Helyben nem állnak rendelkezésre szolgáltatások, jelenleg a járásban sehol sem működik a fogyatékkal élőket ellátó nappali intézmény. A fogyatékkal élő személyek szociális szakellátása, a hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátása legközelebb Pécssett megoldott.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Fokozott odafigyelés, személyre szabott segítségnyújtás hivatali ügyintézéskor, kérelmek megírásában való segítség és a közfoglalkoztatási programok során megtermelt zöldségek kiosztásakor kiemelt figyelem tanúsítása említhető meg a pozitív diszkrimináció alatt.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen külön nem szerveződnek.

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és a felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről az Önkormányzat nem rendelkezik adattal.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő személyekről készített adatbázisa az önkormányzatnak nem naprakész.	Naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről és betegségük kategorizálása.
A településen nincs munkalehetőség a fogyatékkal élő személyek számára.	Speciálisan a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeinek megteremtése.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közúthálózat, járdák felújításának szükségessége, alapszintű humán közszolgáltatások nehezen elérhetők.	Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszköz állomány fejlesztése.
Közbiztonság javításának szükségessége.	Közbiztonság elősegítése, közterületeken térfigyelő kamerák elhelyezése.
Turizmus visszaesése.	Turizmus fejlesztése, rendezvények támogatása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen 2021. decembere óta működik a Pitypang Falumentő Egyesület. Az Egyesület minden olyan tevékenységi körrel foglalkozik, ami a településen élő lakosság bármely korcsoportját érintheti.

A Sellye Család- és Gyermejkölési Központ, a rászoruló családok érdekeit tartja szem előtt, kliensei is főként ebből a két célcsoportból kerülnek ki.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Kákics Község Önkormányzata együttműködik a Kákicsi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, illetve a református és a római katolikus egyház helyi képviselőivel a helyi esélyegyenlőségi programban meghatározott célok elérése érdekében. Az intézkedési tervek megvalósításába aktívan bevonja az említett képviselőket, egyesületek tagjait.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Kákics Község Önkormányzata a Sellyei Járás része, így a Szervezeti és Működési Szabályzata alapján (14/2013. (XII.17.) részt vesz a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulásban, illetve a Sellye Térségi Intézményi Társulásban, amely fenntartásában működik az Ormánsági Tücsök Óvoda, Bölcsőde és Konyha, ennek keretében gondoskodik a bölcsődei ellátásról, az óvodai nevelés feladatellátásról és gyermekétkeztetésről. Tagja még a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásnak és a Sellyei Kistérségi Ivóvíz-minőség Javító Önkormányzati Társulásnak, továbbá a környező településekkel közösen együttműködik a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal fenntartásában.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Kákicsi Roma Nemzetiségi Önkormányzat tevékeny részt vállal a roma etnikumú lakosság esélyegyenlőségét célzó intézkedések megvalósításában, így a fejlesztő és egyéni kompetencia-

felmérő programok kidolgozásában, az értékteremtő képzések, vagy az antidiszkriminációs programok szervezésében a potenciális munkáltatók körében.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Pitypang Falumentő Egyesület tevékenységi köre sokrétű, minden célcsoport számára elérhető.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen, jelenleg a piaci szektorban működő vállalkozások részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában, sajnálatos módon nem megoldott, azonban az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása során igyekszünk a hiányzó adatokat összegyűjteni. Ezért fontos, hogy megfelelő adatokhoz, információkhoz jussunk a roma származásúak, a nők, az idősek, és a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásával, szakképzettségével és bérezésével kapcsolatban.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program előkészítésébe és véleményezésébe Önkormányzatunk aktívan bevonta a településen és a térségében működő intézmények munkatársait, a nemzetiségi önkormányzat és civil szervezet vezetőit. Így részt vettek a járásban működő házi orvosok és védőnők, a Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának, a Sellye Család- és Gyermekjóléti Központnak, a Kiss Géza Magyar-Horvát Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és Zeneiskola - Alapfokú Művészeti Iskolának, az Ormánsági Tücsök Óvoda Bölcsőde és Konyhájának a kollégái, továbbá a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a HEP újragondolásában. A HEP Fórumra minden résztvevő meghívást kapott, ahol elmondhatták véleményüket, javasolataikat és ötleteiket. A kidolgozás fázisában, egy-egy célcsoport helyzetelemzésekor, valamint az intézkedések megfogalmazásakor pedig a HEP referens személyesen, vagy telefonon is felkereste az érintetteket, a bővebb információkkal rendelkező szakembereket.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Kákics Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítása során a résztvevő partnerek, szervezetek, intézmények munkatársai és vezetői, illetve a lakosság részére, észrevételeik közlésére lehetőséget biztosít a közmeghallgatás, valamint az évente megrendezésre kerülő HEP Fórum keretein belül. Továbbá jelzéssel élhetnek a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal ügyfélfogadási idejében a polgármesternél, a jegyzőnél, illetve a Hatósági és Szociális Osztály vezetőjénél.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> • Az aktív korú lakosság körében többen nem rendelkeznek piacképes képesítéssel. • Alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiánya. • Látens diszkrimináció, főként a romák körében. 	<ul style="list-style-type: none"> • Piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítása. • Tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése. • Antidiszkriminációs programok megvalósítása a település lakóinak körében.
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> • Hátrányos helyzetű gyermekek számának folyamatos növekedése • Nincs kapcsolat a szülők és az óvodai dolgozók, pedagógusok között • Gyermekeket érintő súlyos egészségügyi problémák • Veszélyeztetett gyermekek magas száma • Végzettség nélküli iskolaelhagyók száma folyamatosan növekszik 	<ul style="list-style-type: none"> • Hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése (pl. kompetenciafejlesztő programok) • Nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése (pl. szülő klub, családi napok) • 3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok, nyári táborok szervezése az egészséges életmódra nevelés jegyében, táplálkozási ismeretek fejlesztése, lelki segítség nyújtás, pszichés megsegítés) • Szülők ismereteinek bővítése a gyermekgondozás, -nevelés terén; helyes, támogató szülői attitűd kialakítása • Hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj

		formájában
Nők	<ul style="list-style-type: none"> • Munkavállalás nehézségei a nők körében (főleg a gyermekszületését követően) • A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása, degradálódása 	<ul style="list-style-type: none"> • Családi napközi férőhelyeinek bővítése, tapasztalt, mentorhálózat kiépítése • Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> • Az alacsony összegű nyugdíjak miatt gondot okoz a gyógyszerek kiváltása, és a lakhatás fenntartása. • Növekszik az egyedül élők aránya, nagy az elmagányosodás kockázata. • Az egyedül maradt idős emberek bárkiben megbíznak és beengedik őket a lakásukba, ezek az idegenek pedig kirabolják őket. • Idősek informatikai jártassága nem ismert, szükség esetén annak fejlesztése. • Kevés tájékoztatást kapnak az idősek az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában. 	<ul style="list-style-type: none"> • A vonatkozó települési támogatások igénylésének és szabályzásának átgondolása a testületi tagok észrevételei szerint és a rendelkezésre álló források átcsoportosítása. • Közösségi, kulturális és hagyományörző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben. • Felhívni a figyelmüket, arra, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni az időseket a lehetőségeikről. • Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről, informatikai képzés szervezése. • Tájékoztató előadássorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a művelődési házban.
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> • A fogyatékkal élő személyekről készített adatbázisa az önkormányzatnak nem naprakész. • A településen nincs munkalehetőség a fogyatékkal élő személyek számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről és betegségük kategorizálása. • Speciálisan a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeinek megteremtése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	<ul style="list-style-type: none"> • Közúthálózat, járdák felújításának szükségessége, alapszintű humán közszolgáltatások nehezen elérhetők. • Közbiztonság javításának szükségessége. • Turizmus visszaesése 	<ul style="list-style-type: none"> • Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszköz állomány fejlesztése. • Közbiztonság elősegítése, közterületeken térfigyelő

		kamerák elhelyezése. • Turizmus fejlesztése, rendezvények támogatása.
--	--	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a helyi társadalom elfogadott, egyenrangú, a közösségért tenni akaró tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma csökkenjen, mindenki találjon a képességeinek és végzettségének megfelelő munkát, melynek bérezése elegendő a mindennapi megélhetésen kívül a jövőről való gondoskodáshoz is.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges környezetben, nyugodt családi körülmények között éljenek. Nevelésük és oktatásuk során elsajátítsák és betartsák a közösségi normákat, valamint versenyképes tudást, képesítést szerezzenek a jövőre nézve, amire tudják a jövőjüket alapozni.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, problémáik megoldásában igyekszünk segítséget nyújtani.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családon belüli erőszak szankcionálását, a női munkavállalás helyi feltételeinek megteremtését, munkanélküliségük csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapi életkörülményeinek javulására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszközállomány fejlesztése.	Beazonosított problémaként fogalmazódott meg, hogy a településen nem megfelelő minőségű járdák állnak rendelkezésre. Ezért szükséges a járdák mielőbbi felújítása	Közúthálózat, járdák felújítása, alapszintű humán közszolgáltatások elérhetővé tétele	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023	Közúthálózat, járdák mielőbbi felújítása	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Felújított közúthálózat, járdák hossza	Pályázati forrás	Felújított közúthálózat, járdák folyamatos karbantartása	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó több települést is érint ez a probléma, ezért annak megvalósítása közös együttműködéssel is lehetséges.
2	Közbiztonság elősegítése, közterületeken térfigyelő kamerák elhelyezése,	Beazonosított probléma a közbiztonság javításának szükségessége	Megfelelő közbiztonság biztosítása	nincs	Nemzeti Fejlesztés 2030	Megfelelő közbiztonság biztosítása	polgármester	2027. 01. 01. (péntek)	Javuló közbiztonság	Pályázati erőforrás	folyamatos monitoring	nem releváns
3	Turizmus fejlesztése, rendezvények szervezése	Beazonosított probléma a helyi turizmus visszaesése, közösségi programok, rendezvények hiánya.	A helyi turizmus fejlesztése, közösségi programok, rendezvények szervezése	nincs	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030	A helyi turizmus fejlesztése, közösségi programok, rendezvények szervezése	polgármester	2027. 01. 01. (péntek)	Növekvő turizmus, rendezvények, programok száma	Pályázati erőforrás	Folyamatos monitoring	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó több települést is érint ez a probléma, ezért annak megvalósítása közös együttműködéssel is lehetséges.

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítása	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön felmerült beazonosított problémaként, hogy az aktív korú lakosság körében többen nem rendelkeznek piacképes képesítéssel. Ez esetben fejlesztési lehetőségként piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítását képzeljük el.	A mélyszegénységben élők és romák körében több személy rendelkezzen piacképes képzettséggel	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Új Roma Stratégia (2019-2030)	Piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítása	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Megvalósult képzések, tanfolyamok száma	Pályázati források	Lakosság motiválása a piacképes képzettség megszerzésére.	nem releváns
2	Tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel az alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiánya.	A helyi lakosok rendelkezzenek alapvető pénzgazdálkodási ismeretekkel	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Új Roma Stratégia (2019-2030)	A mélyszegénységben élők és a romák számára olyan programok szervezése, amely mérsékli az alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiányát	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Programokon résztvevő személyek száma	Pályázati forrás, pénzügyi szakember alkalmazása	Lakosság motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	nem releváns
3	Antidiszkriminációs programok megvalósítása a település lakóinak	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete,	Megszűnik a látens diszkrimináció a helyi romák	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Új	Olyan antidiszkriminációs programok megvalósítása,	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Antidiszkriminatív jellegű programok száma	Pályázati forrás, hagyományörző csoportok	Lakosság motiválása, új szereplők bevonása,	nem releváns

	körében	esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a látens diszkrimináció főként a romák körében. Erre megoldásként merült fel antidiszkriminációs programok megvalósítása a település lakóinak körében.	kapcsán.		Roma Stratégia (2019-2030)	amelyek közelebb hozzák egymáshoz a roma és nem roma etnikumú polgárokat a kultúrájuk, hagyományaik, szokásaik megismertetése által.				közreműködése	folyamatos monitoring tevékenység	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Hátrányos helyzetű gyermekek készségfejlesztése (pl. kompetenciafejlesztő programok)	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik, ezért szükséges az alapvető kompetenciáik felmérése és fejlesztése.	A hátrányos helyzetű gyermekek alapkészségei és -kompetenciái elérjék az életkoruknak megfelelő szintet.	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), +Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egyéni és csoportos foglalkozások szervezése, szakember bevonásával	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Gyermekek készségei folyamatosan fejlődnek	Pályázati forrás, fejlesztő pedagógus alkalmazása	Lakosság motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó több települést is érint ez a probléma, ezért annak megvalósítása közös együttműködéssel is lehetséges.
2	Nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése (pl. szülő klub, családi napok)	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy nincs kapcsolat a szülők és az óvodai	Nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése sikerrel jár	nincs	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Új Roma Stratégia (2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Legyen jobb a	A nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése érdekében szülő klubok és családi napok szervezése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Működő szülő klubok, megvalósult családi napok száma	Pályázati források	Lakosság motiválása, folyamatos érdeklődés fenntartása	nem releváns

		dolgozók, pedagógusok között. Ezért fejlesztési javaslatként a nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítését fogalmazzuk meg (pl. szülő klub, családi napok).			gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)							
3	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok, nyári táborok szervezése az egészséges életmódra nevelés jegyében, táplálkozási ismeretek fejlesztése, lelki segítségnyújtás, pszichés megsegítés)	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a gyermekeket érintő súlyos egészségügyi problémák megléte. Ezért célként fogalmazzuk meg a 3-14 éves korosztály egészségfejlesztését, az egészségtudatosság ösztönzését (pl. egészség- és sportnapok, nyári táborok szervezése az egészséges életmódra nevelés jegyében, táplálkozási ismeretek fejlesztése, lelki segítségnyújtás, pszichés megsegítés).	Nő az egészségtudatosság a fiatal generáció hozzáállásában	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A fiatal korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése, egészség- és sportnapok szervezése a bevonásukkal	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Megvalósult sport- és egészségnapok száma	Pályázati források, házi orvos, védőnő, testnevelés tanárok, edzők bevonása	Fiatalok ösztönzése, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó több települést is érint ez a probléma, ezért annak megvalósítása közös együttműködéssel is lehetséges.
4	Szülők ismereteinek bővítése a	A gyermekek helyzete,	Helyes, támogató szülői attitűd	Sellyei Járási Esélyteremtő	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-	Szülők ismereteinek bővítése a	polgármester	2027. 12. 31.	Megtartott tanácsadások	Pályázati forrás, védőnő,	Lakosság motiválása,	nem releváns

	gyermekgondozás, -nevelés terén; helyes, támogató szülői attitűd kialakítása	esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a veszélyeztetett gyermekek magas száma. Ezért igyekszünk a szülők ismereteinek bővítését célzó programokat megvalósítani a gyermekgondozás, -nevelés terén, a helyes, támogató szülői attitűd kialakítása végett	kialakítása	Programterv	2024), Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	gyermekgondozás, -nevelés terén; helyes, támogató szülői attitűd kialakítása		(péntek)	száma és az azon megjelent személyek száma	családsegítők bevonása	érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	
5	Hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj formájában	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy a végzettség nélküli iskolaelhagyók száma folyamatosan növekszik. Ezért fontos feladat lenne a hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj formájában.	Hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, támogatása	nincs	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Gyermekek tehetséggondozása	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	A továbbtanuló gyermekek és végzettséget szerzett fiatalok száma	Pályázati forrás	Fiatalok motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Családi napközi férőhelyeinek bővítése, tapasztalt mentorhálózat	A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított	Jól működő családi napközi Sellyén, elegendő férőhellyel	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nők és Férfiak	Sellyén jelenleg is működő családi napközi férőhelyeinek	polgármester	2027. 12. 31. (péntek) Az intézkedés fenntartása továbbra is	Férőhelyek megnövekedett száma	Pályázati forrás	Intézmény folyamatos fejlesztése	nem releváns

	kiépitése	problémaként merült fel, hogy a térségben nincs bölcsődei ellátás. Ezért a jelenleg is működő családi napközi férőhelyeinek bővítését javasoljuk.			Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	bővítése		szükséges.				
2	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére	A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása, degradálódása. Fejlesztési javaslatként szülőklubok szervezését tervezzük: szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére.	Szülők szemlélete megváltozik, elsajátítják a foglalkozásokon mutatott készségeket, megosztják egymással tapasztalataikat	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Foglalkozások száma, résztvevő személyek száma	Pályázati forrás, védőnő, családsegítők bevonása	Lakosság motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó több települést is érint ez a probléma, ezért annak megvalósítása közös együttműködéssel is lehetséges.

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Közösségi, kulturális és hagyományőrző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy növekszik az egyedül élők aránya, nagy az elmagányosodás kockázata. Megoldást jelentene közösségi, kulturális és hagyományőrző, főként napközbeni	Az idősek részére történő közösségi, kulturális és hagyományőrző, főként napközbeni programok szervezése által csökkenne az elmagányosodás kockázata	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Új Roma Stratégia (2019-2030), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024), Reform Program	Közösségi, kulturális és hagyományőrző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Közösségi programok száma és a résztvevő személyek száma	Pályázati forrás	Idősek motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	nem releváns
---	---	--	--	---	--	---	--------------	------------------------	--	------------------	--	--------------

		programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben										
2	Felhívni az idősek figyelmét, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni kell őket a lehetőségeikről	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy az egyedül maradt idős emberek bárkiben megbíznak és beengedik őket a lakásukba, ezek az idegenek pedig kirabolják őket. Ezért szükséges felhívni a figyelmüket, arra, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni kell az időseket a lehetőségeikről.	Felhívni az idősek figyelmét, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni kell őket a lehetőségeikről	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Figyelemfelkeltő programok szervezése az idősek részére, a rendőrség bevonásával	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Figyelemfelkeltő rendezvények száma és a résztvevők száma	Pályázati forrás, rendőrség bevonása	Érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	nem releváns
3	Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről, informatikai képzések szervezése	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy az idősek informatikai jártassága nem ismert. Ezért célszerű lenne egy adatbázis készítése az informatikai képzettségükről	Megismerni az idősek informatikai képzettségét és annak megfelelő képzések szervezése.	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről, képzések szervezése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Adatbázis létrejötte, részletessége, képzések száma és az azon résztvevők száma	Pályázati forrás, Önkormányzati humán erőforrás	Az adatbázis folyamatos karbantartása, idősek motiválása képzéseken való részvétellel	nem releváns
4	Tájékoztató előadássorozatok,	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	Tájékoztató előadássorozatok,	Sellyei Járási Esélyteremtő	Magyar Nemzeti Társadalmi	Az idősek tájékoztatása a	polgármester	2027. 12. 31.	Előadások száma,	Pályázati forrás, külső	Idősek motiválása,	nem releváns

	gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a művelődési házban	vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként fogalmazódott meg, hogy kevés tájékoztatást kapnak az idősök a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában. Ezért szükséges tájékoztató előadásorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a művelődési házban	gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a művelődési házban az idősök részére	Programterv	Felzárkózási Stratégia 2023, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában		(péntek)	résztevők száma	szakemberek bevonása	érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	
5	A vonatkozó települési támogatások igénylésének és szabályozásának átgondolása a testületi tagok észrevételei szerint és a rendelkezésre álló források átcsoportosítása	Beazonosított probléma, hogy az alacsony összegű nyugdíjak miatt gondot okoz a gyógyszer kiváltása, lakhatás fenntartása	Új átgondolt települési támogatások megalkotása, a rendelkezésre álló források átcsoportosítása	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	A vonatkozó települési támogatások igénylésének és szabályozásának átgondolása a testületi tagok észrevételei szerint és a rendelkezésre álló források átcsoportosítása	polgármester	2027. 01. 01. (péntek)	új átgondolt támogatási formák száma	Önkormányzati humán erőforrás	folyamatos monitoring	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről és betegségük kategorizálása	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként	Naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről és betegségük	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2023, Országos Fogyatékosügyi Program (2015-	Egy naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről, betegségük	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Elkészült adatbázis, annak részletessége	Önkormányzati humán erőforrás	Az adatbázis folyamatos karbantartása szükséges	nem releváns

		fogalmazódott meg, hogy az érintett személyekről készített adatbázisa az önkormányzatnak nem naprakész. Így fejlesztésként javasoljuk egy naprakész adatbázis készítését a település fogyatékkal élő személyeiről, betegségük kategorizálásával	kategorizálása		2025)	kategorizálásával						
2	Speciálisan a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeinek megteremtése	Beazonosított probléma, hogy a településen nincs lehetőség a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatására	Munkalehetőség speciálisan a fogyatékkal élők számára	nincs	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Munkalehetőség megteremtése speciálisan a fogyatékkal élők számára	polgármester	2027. 01. 01. (péntek)	Speciális munkahelyek száma	Pályázati forrás	Folyamatos monitoring	Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó több települést is érint ez a probléma, ezért annak megvalósítása közös együttműködéssel is lehetséges.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

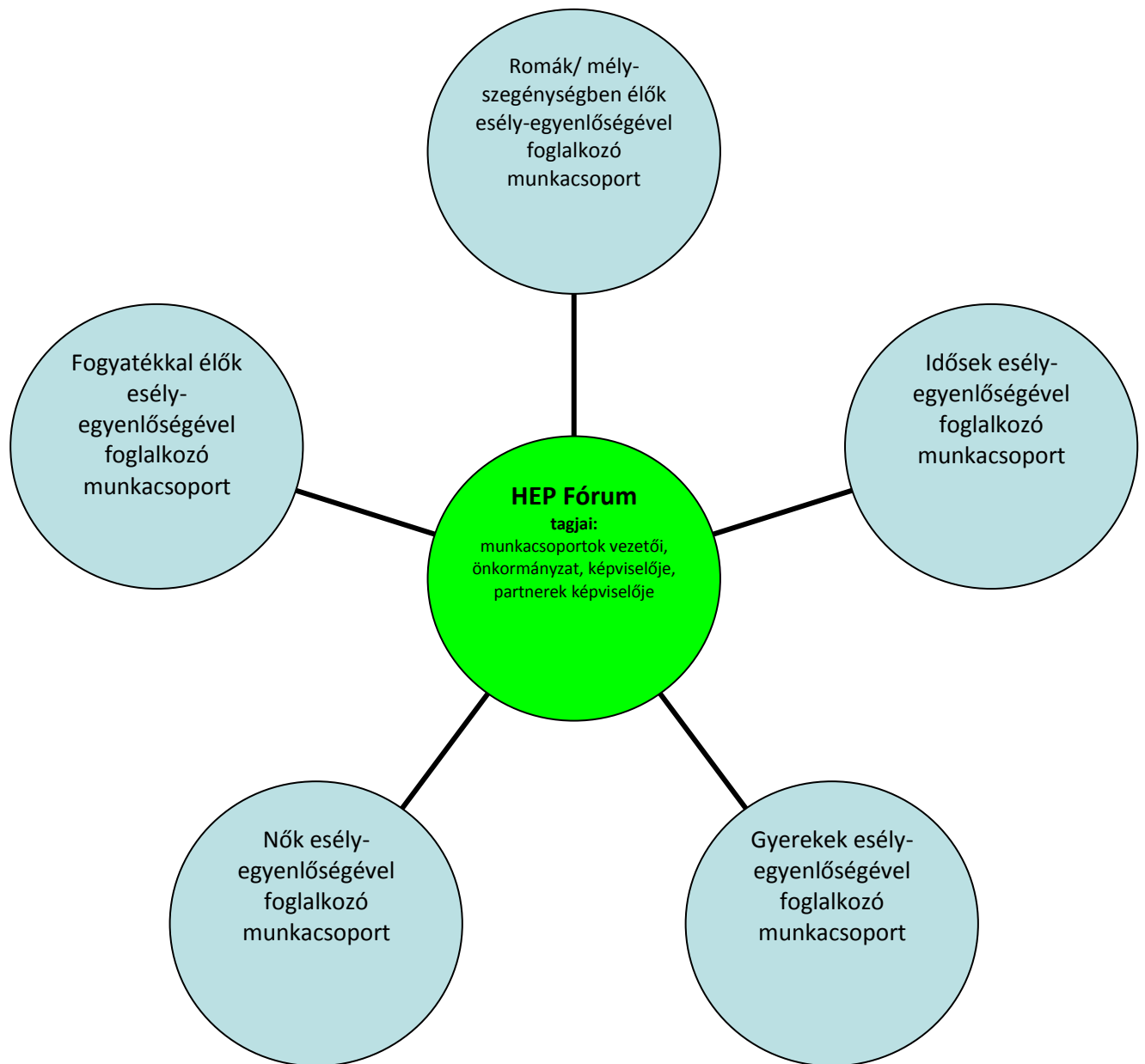
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Kákics község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kákics község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 18/2023.(III.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Sellye, 2023. március 20.

Szekeresné Spang Lívia
polgármester

Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

7960 Sellye, Dózsa György u. 1.
Tel: Fax: 73/580-900
E- mail: hivatal@sellye.hu

Kivonat

Bogdása, Drávafok, Drávaiványi, Drávakeresztúr, Drávasztára, Felsőszentmárton, Kákics, Markóc, Marócsa, Okorág és Sósvertike községek és Sellye Város Önkormányzatai Képviselő-testületének **2023. március 20-án** tartott **együttes nyilvános** üléséről

Kákics Község Önkormányzat Képviselő-testülete **3 igen szavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül, - egyhangúlag - a következő határozatot hozta:**

18/2023.(III.20.) sz. KT határozat
a Helyi Esélyegyenlőségi Programról

A képviselő-testület „az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelő szerkezetben megalkotott, Kákics Község Önkormányzata új Helyi Esélyegyenlőségi Programját az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Szekeresné Spang Lívia polgármester

Szekeresné Spang Lívia s. k.
polgármester

dr. Nóránt Tímea s.k.
jegyző

Kivonat hiteles:

Sellye, 2023. március 20.

dr. Nóránt Tímea
jegyző

